

מזרח חדש (ארי קלט)
עיתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית.
העורך: ד"ר א. מרטון האחרון: ד"ר שן
המרי: מזרח חדש בע"מ, ת.א. רח' הנגב 11.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

ESKOL MEGVÉDTE A KNESZETBEN A PÓTKÖLTSÉGVETÉST

Éles ellenzéki támadások — A Mizráchinak is kifogásai vannak

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Kneszet tegnap délutáni ülésén Lévi Ekol pénzügyminiszter nagy expozé keretében terjesztette be a 113 millió fontos pótköltségvetést.

— A betervezett rendkívüli költségvetés — mondotta Ekol — az alábbi hat kérdésre ad feleletet.

- 1. Gyorsított alijja Észak Afrikából.
2. A szárazság okozta károk térítése.
3. Fejlesztési vállalatok befejezése és kiegészítése a termelés és a kivitel fokozása érdekében.
4. Különleges tevékenységek.
5. Az állami tisztviselők fizetésemelésével járó további kiadások.
6. Tartalékok biztonsági helyzetünk megerősítésére.

1. Az alijjával járó kiadások.

Az északafrikai zsidóság súlyos helyzete arra kötelezte a kormányt, hogy a költségvetési év kezdetén előirányzott 10—15 ezer olé helyett 40—45 ezer északafrikai zsidót hozzon az országba. A jelenlegi költségvetési év végéig 40 ezer oléra számított, ami növeli a lakásépítésre, az oléknak járó szolgáltatásokra és munkahelyek megteremtésére kiadásokat.

A pótköltségvetésben az új oléknak járó kiadások 30—35 millió fonttal szerepelnek.

Ebből 1 millió fontot tesz ki a sikunkiadások, 7

millió fontot a foglalkoztatás biztosításának költségei és több mint egymillió fontot a szolgáltatások. Ugyan csak ezt a célt szolgálja annak a 16 és fél millió fontnak a nagyrésze, amelyet a Szochnutnak és más intézményeknek utaltunk át.

A Kneszet szeptember elején elhatározta, hogy kü

A tömegalijja matematikája

Az alijja-költségeket — mondotta Ekol a Kneszetben — egyszerű szorzási művelettel meg tudjuk állapítani. Minden 5—7 tagu glécsnálnak kell külön lakás. Egyszerű lakásegység 4 ezer fontba kerül. Ha az alijja 40—45 ezer lelket tesz ki, 8—10 ezer lakásegységet kell építeni, ami 40 millió fontba kerül évente.

Még tízezer család öt máábárakban és sikunra várnak, 3 millió 700 ezer fontot kell fordítani az anyagdrágulásra, amely az alijja finanszírozását szolgáló feleltemet illetékek következménye.

lönleges terheket fog kiróni az alijjaköltségek fedezésére. Ennek alapján elhatározták, hogy gyorsított tempóban kétezer lakásegységet építenek az olék számára. Egy lakásegység építése átlag 3500 fontba kerül. Az állam költségvetésében 5 millió 300 ezer, a Szochnut büdzséjében pedig

1 millió 700 ezer fontot adnak ki erre a célra.

Ezenfelül 9 millió fontot fordítunk két további sikuntra, melyeket három év alatt kell megvalósítani.

Iskolák és szükségmunka

A fokozott sikunkiadásokon kívül újabb terheket ró a kormányra és a Szochnutra a közoktatásügyi és egészségügyi szolgáltatások bővítése az olék számára. Az olé gyermekek érkezése a költségvetési év végéig 210 iskolai osztály építését teszi szükségessé, valamint a már meglévő osztályok bővítését és ugyancsak növelni kell az iskolákban a gyermekek iskolai étkezésére előirányzott költsévetést. Az új olételepüléseken 20 gyermek- és anyagondozó állomást létesítenek. Ezen szükségletek miatt

több mint 2 millió fonttal kell emelni a közoktatásügyi és egészségügyi minisztériumok költségvetését.

Az új oléknak munkát kell adni és ha ez nem vihető keresztül állandó és produktív munkalehetőség formájában, úgy szükségmunkákhoz kell folyamodniuk.

Az alijja és a klita szükségletei arra kényszerítettek a kormányt, hogy járuljon hozzá magasabb árfolyam kifizetéséhez a Szochnut által befizetett devizákért. Az eddigi 1 font 300 prutas árfolyam helyett a Szochnut 1 font 500 prutas kapott és

a deviza nagyrészeért, amelyet lakásépítésre és klitára fordítunk, 1 font 800 prutas fizetünk.

Mint ismeretes, — folytatta Lévi Ekol — az 1 font 300 prutas kurzus, valamint az 1 font 800 prutas hivatalos árfolyam közötti különbséget az elsőrendű szükségleti cikkek szubvencionálására fordítottuk. Ennek a bevétel forrásnak az elvesztése arra kényszeríti a kincstárt, hogy más jövedelmi forrásokat keresen a szubszidiák költségvétésének fedezésére.

2. A szárazság.

A szárazság és más természeti csapások, mint a mezei égérfálás, nehéz helyzetbe hozta a mezőgazdasági termelést. A károk egy részének megtérítése és a mezőgazdaság válságának elhárítására, szükség mutatkozott arra, hogy 7 millió 200 ezer font összegben hosszú és rövidlejáratú kölcsönöket nyújtsunk.

3. A fejlesztési vállalatok bővítése.

A holt-tengeri kálisómuvek fejlesztésére a költségvetésben csak 5 millió fontot irányoztak elő, jöllehet 10

millióra van szükség. A pótköltségvetés 3 millió 250 ezer fontot irányoz elő erre a célra. A foszfáttermelésbe további 350 ezer fontot kíván befektetni a pótköltségvetés, míg a beér-sévei vónal befejezéséhez még félmillió font kell. Az iparfejlesztés céljára a kártérítési szállítások keretében előirányzott 15 millió dolláron felül a pótköltségvetés további 2 millió 700 ezer fontot irányoz elő.

A pótköltségvetés figyelmet szentel a turisztika problémájának is és az izráeli turisztika propagálására 600 ezer fontot, egyéb turisztikai kiadásokra több (Folyt. a 8-ik oldalon)

Háborúság a békemozgalomban

Az izráeli békemozgalomban háborúság dúl a Mápám és Achdut Avodá között egyrészt, és a Maki között másrészt.

A „békemozgalom” a kommunista propaganda egyik igen aktív fedőszervezete. Következésképpen ez szívesen szolgálja a béke ideálját. Mialatt Északkorea elindította a háborút a mozgalom aktivistái világszerte aláíráásokat gyűjtöttek a béke érdekében.

Utóbb a mozgalom izráeli szervezetében kényes helyzet állt elő. A negevi kibucokban nemigen tudják összeegyeztetni az Egyiptomnak szállított fegyvereket a békemozgalom jelszávaival.

A tisztázás elkerülhetetlenné vált. A Mápám és az Achdut Avodá többsége határozatot eskik ki a mozgalom vezetésében, amely elítéli „minden báhonnán jövö” közelkeleti fegyverszállítást. A Makinak nem volt inyére ez a szöveg sem. Ok a cseh fegyverüzlet kifejezett helyeslését követelik, mint amely — szerintük — a békét szolgálja.

Szó ami szó, a Maki nemkévessé veszi igénybe az izráeli polgár és az izráeli demokrácia türelmét.

Ben Gurion „fegyvernyugvásról” tárgyalt Burns tábornokkal

Dávid Ben Gurion miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Burns tábornokot, akit politikai tanácsosa, Henry Vigier kísért. A tárgyaláson résztvett J. Tekoá, a külügyminisztérium fegyverszüneti osztályának vezetője is. A megbeszélésen a kiadott hivatalos jelentés szerint — „a határszéli fegyvernyugvásról és egyéb határkérdésekről” tárgyaltak. Burns tábornok közölte, hogy a közeli napokban Kairóba utazik, hogy az egyiptomi kormánnyal is tárgyaljon ezekről az ügyekről.

Eden januárban Amerikába utazik

Eisenhower hívta meg az angol miniszterelnököt

Az arab-izráeli béke is szerepel a napirenden

Gettysburg, (UP). — Sir Anthony Eden január végén Amerikába érkezik, hogy tanácskozáskor folytasson Eisenhower elnökkel. — A Gettysburgban és Londonban egyidejűleg kiadott hivatalos közlemény szerint Eden elfogadta Eisenhower meghívását és január 30-án érkezik Washingtonba. Az angol miniszterelnököt Harold Macmillan külügyminiszter kíséri amerikai útján.

Eisenhower egy hét előtt küldött személyes levelében hívta meg Edent, aki tegnap közölte, hogy elfogadja a meghívást.

Londonban Eden miniszterelnök közölte az alsóházban, hogy ellátogat Washingtonba és onnan Kanadába készül, ahová Louis St. Laurent kanadai miniszterelnök hívta meg.

A Fehér Ház nyilatkozata csupán annyit mond, hogy Eisenhower és Eden „a két országot közösen érintő ügyekről” fognak tárgyalni és Eden parlamenti nyilatkozatában nem adott bővebb felvilágosítást utjának céljáról.

Az amerikai külügyminisztérium köréi szerint

az arab-izráeli béke kilátásai képezik a tárgyalások egyik pontját.

A kérdés magában is fontos, de ezenfelül a Szovjetunió közelkeleti behatolása elleni nyugati stratégia elemét képezi, amely a megbeszélések napirendjén szerepel.

Az angol külügyminisztérium köréi szerint nem állapítottak meg napirendet Eisenhower és Eden megbeszéléseire, de kétségtelen, hogy ezek a következő főbb

pontra fognak kiterjedni: 1. A genfi külügyminiszteri konferencia csődjének következményei és Németország kérdése. 2. A Szovjetunió behatolása a Közelkeletre és terjeszkedési kísérletei Ázsiában. 3. A nyugati politika összeegyeztetése az araboknál a közkeletben, ahol a Szovjetunió gazdasági segélyajánlatokat tett. 4. A lefegyverzés és az atomkísérletek betiltásának kérdése. 5. Chruscsev és Bulganin április 26-iki angliai látogatásának előkészítése.

A közelkeleti helyzet szerepet fog játszani az elnökválasztási harcban

Harriman ellenzi az „együttélést”

Washington, (UP). — Amerika közelkeleti politikája lesz az elnökválasztási harc egyik programponja — mondják az amerikai demokrata párt körében. A párt képviselői közölték, hogy a választási harcban bírálat alá akarják venni az Eisenhower-kormány súlyos külpolitikai hibáit. Hayes képviselő kijelentette, hogy a legközelebbi hetek-

ben éles támadások várhatók a kormány közelkeleti politikája ellen. A képviselő nemrégén tért vissza közelkeleti látogatásairól. Averell Harriman newyorki kormányzó, aki szintén jöllektént akar fellépni, Oklahoma Cityben tartott beszédeben a világpolitika frontján támadta az amerikai külpolitikát. „Nem létezik békés együttélés. Ez csupán orosz javaslat, amelynek elfogadása nagy hiba lenne részünkről. Az oroszok nem kívánnak háborút, mert a világháború megsemmisítené országukat, hanem háború nélkül akarják elérni pozícióik megerősítését Amerikával szemben” — mondotta Harriman.

New-York, (ITA). — James Donovan, az amerikai képviselőház külügyi bizottságának republikánus tagja, tegnap kijelentette, hogy a bizottságban követelni fogja Izráel gazdasági segélyének emelését. „A leg-határozottabban ellenzem Egyiptomnak és az Arab Liga bármely tagjának támogatását akár gazdasági, akár katonai segély révén” — mondotta Donovan képviselő.

Népfrentot javasolnak a francia kommunisták

A szocialisták még nem döntöttek

Páris, (UP). — A francia szocialista párt egyik körzetében Guy Mollet kijelentette, hogy nem lehetséges semmiféle szövetség a szocialista párt és a „Faure-Pinay féle klerikális reakciós többség” között. — Ugyancsak elutasították a kommunistákkal való együttműködést és felszólították a pártközpontot, hogy vagy egyedül menjen a választásokba, vagy pedig Mendés-Franceal kössön szövetséget. Mendés-France volt az egyetlen miniszterelnök, akit a szocialista párt a most fel-

oszlott parlamentben támogatott. Ugyanakkor azonban a párt egy másik körzete azt követelte határozatában, hogy a szocialisták senkivel se kössenek választási szövetséget. A pártkongresszus holnap ül össze Párisban.

A kommunista párt tegnap újból választási szövetségre szólította fel a szocialistákat. A két párt együttesen legalább 20 választási körzetben megszerezhetné az özszes mandátumokat — állítja a kommunisták nyilatkozata.

Az angol vezérkari főnök Transzjordániába utazott

Dzsundí angol-ellenes összeesküvés élén állt.

London, (UP). — Sir Gerald Templar a brit birodalom vezérkari főnöke tegnap este váratlanul elindult Transzjordániába. Hivatalos körökben csak annyit közölték, hogy az arab légio és Transzjordánia védelmének kérdései szerepelnek ammanni tárgyalásainak napirendjén. Megfigyelők kétségtelesen tartják, hogy várat-

lan utazása összefügg Dzsundí tábornok eltávolításával és az arab légio tisztjait karában felérett angolellenes összeesküvéssel.

Angol körökben úgy hiszik, hogy Templar tábornok erős nyomást fog gyakorolni Transzjordániára a bagdadi szövetséghez való csatlakozása érdekében.

Malenkov előlépett

Moszkva, (UP). — Georgij Malenkov, a Szovjetunió lefokozott miniszterelnöke ismét egy lépéssel közelebb jutott régi rangjához. Mig bukása óta második miniszterelnök helyettes rangjában volt tagja a kormánynak, tegnap egy hivatalos hirdásban mint első miniszterelnök-helyettes szerepelt. A moszkvai rádió közölte, hogy a kommunista párt uráli körzetének gyűlésén résztvett „Georgij Malenkov

elvtárs, a minisztertanács elnökének első helyettese.”

Sztálin halála után a helyettes miniszterelnököket két csoportra osztották. Az első miniszterelnök helyettesek, Bulganinnal együtt a miniszterelnökségi tanácsot képezik. G. Malenkov eddig a „második miniszterelnök helyettesek” között szerepelt. Az első miniszterelnök helyettesek között a rangidős Vjacseszlav Molotov, utána a sorrendben eddig Kaganovics és Mikoján következtek.

Minden további tankelhárító ágyu messzibbre viszi tőlünk a veszélyt

Vigye be azonnal hozzájárulását a legközelebbi postahivatalhoz, bankhoz vagy a helyi tanács mellett működő hon

alap-bizottsághoz.

A külföldi zsidóság és a felvilágosító munka elhanyagolása

Miről irnak a héber lapok?

A HÁBOKER vezércikkében Izrael vezetőinek a világ zsidóságához intézett hívó szaváról ír, amellyel Izrael segítségére kéri fel őket, kihangsúlyozva a világ zsidóságának közös sorsát. A lap szerint ezek a felhívások kissé későn érkeznek és ezen a téren utal a zsidó kormányfőnek azon nyilatkozataira és ténykedéseire, amelyek mindenre alkalmasak voltak, csak a külföldi zsidóság megnyerésére nem és nagyon sokszor a külföldi zionizmus prominens embereit is eltávolították tőlünk.

A Háboker szerint Dávid Ben Gurionnak a zsidó tudósokhoz és kutatókhoz intézett felhívása, amely munkájukkal jöjjenek a zsidó állam megerősítésére, szintén

elég későn jön. Az államalapítás kezdetekor ugyan olyanok is, jóindulattal és segítő készséggel fordultak felénk, akik ezelőtt tudni sem akartak a zionizmusról, de sokat közülük ugyanugy elidegenítettünk, mint ahogy sikerült eltávolítanunk magunktól rengeteg vállalkozó szellemű külföldi zsidót, akik vagyunkkal és eszközökkel is az új zsidó állam segítségére akartak sietni. A klacionisták lapja hiányolja, hogy az izraeli parlament-

nek, a Kneszetnek tárgyalásai során a kormányfő által követelt nagyvonalú zsidó összefogás és a közös zsidó sors gondolata még mindig nem nagyon érvényesül. Itt az ideje, hogy a későn is, de az ország építésének munkájában az általános nagy zsidó szemponthoz nézzük végre és nem az eddigi rövidlátással, hanem hosszú távon kísérjük meg a benti és kinti zsidó erők általános nagy összefogását.

A gáluti erők mozgósítása

A HÁCOFE ugyancsak a gáluti zsidó erők mozgósítását sürgeti. Az utóbbi időkben a világ zsidóságának összefogása helyett inkább ellenségeink összefogását láttuk, amelynek következménye lett elszigeteltségünk és hogy a világ közvéleményének a megnyerésében az arabok nagyhangú propagandájával szemben egyelőre az egész vonalon alul maradtunk. Nagyobb baj a Hácfe szerint az, hogy a világ zionista erők ösztönzését és megerősítését is elhanyagoltuk, mert főleg ennek köszönhető, hogy a világ nagy-

zsidó közösségei még az Izráel fenyegető nagy veszély ellenére sem mutatják azt az éberséget, amit ezek az idők megkövetelnének. Nagy hiba volt egyes kimagasló külföldi zionista férfiaknak az elidegenítése és ezért a vallásos zionisták lapja szerint a Szochnut és a kormány egüttes bizottságának tanácskozása folytán megnyilvánult óhaj, hogy fűzzük szorosabbra köteleinket a világ zsidóságával, nagyon is időszerű volt. Fontos azonban, hogy az elhatározást tettek is kövessék.

Külföldi propagandáról

Ugyancsak a HÁCOFE egy Angliában tanulmányúton lévő fiatal házaspár levelét közli, amelyben az illetők a külföldön folytatott izraeli felvilágosító munka gyengeségét panaszozzák fel és elmondják, hogy meggyőződésük szerint külföldön sokszor egészen egyszerű eszközökkel és csekély fáradsággal is lehet eredményt elérni. A levélben az izraeli házaspár elmondja, hogy külföldön a nicánai eset után az

angol BBC napokon keresztül egyre-másra kizárólag kairói forrásokból merítette tudósításait. Erre az izraeli házaspár egyszerűen felhívta telefonon a külügyi adások vezetőjét és nagy csodálkozását fejezte ki az angol rádió egyoldalú adása miatt. A levélírók szerint már másnap reggeltől kezdve a BBC legalább annyi telavivi táviratot közölt be, mint kairóit.

Az izraeli cement dicsérete

Az AL HAMISMAR Az Egyesült Államok kereskedelmi kamarája egyik vezetőjének érdekes nyilatkozatát közli, aki az izraeli cementről kijelentette, hogy Amerika legújabb nem-

csak cementhiány miatt importál Izraeli cementet, hanem annak kitűnő minősége miatt is.

Az első 5300 tonnás cementküldeményt november hónap folyamán szállította a „Tápuz” hajó az amerikai Miami-ba. A Neser-gyár a közeli időkben további cementküldeményeket indít el, egyes délebbi államok megrendelése folytán. Az izraeli cement kivitele azáltal vált lehetővé, hogy a Neser-gyárak 65 ezer tonnára emelték fel évi termelésüket amely mennyiség bőven fedezi a helyi piac szükségletét és bizonyos mennyiség exportálását is lehetővé teszi. Az amerikaiak szerint az izraeli cement árát megolcsóbbítja a hajón való szállítás is, amely sokkal kevesebbe kerül, mint a szárazföldi uton, vasuton messze távolágokról szállított amerikai cementnek a szállítási költsége.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

CHOLON
A choloni szíf chanuka hetében, 1. hó 14-én, szerdán este 8.30 órai kezdettel MÚSOROS CHANUKA-TANCESTÉLYT rendez a „Savoy” kávéház ujonnan átalakított nagyszobájában.

A rendezőség gondoskodott kiváló jazz-zenekezzel.
Program: Gyertyagyújtás: Spitzer Jakob volt budapesti főoktató. Ünnepi bevezető: Schlesinger József. Harry a közismert magyar-szarmazású büvész és illuzionista legújabb programjával szórakoztatja a közönséget. — Tombola értékes tárgyakkal.

A program befejezése után táncéjféltánc. — Polgári fogyasztási árak!

Az est tiszta bevételét a Fegyverkezési Alap javára fordítjuk. MINDENKI LEGYEN OTTI!
Jegyelővétel: Fülöp Gizella, Cholon Blalik 49. Németh Márta, Cholon, Katznelson 5. — Danziger Flora, Füzesárok, Cholon, Weizmann 63.

Egyben közöljük taugtársainkkal, hogy 1. hó 7-én, szerdán este barátai összejövetelt tartunk. — Kérjük a vigalmi- és kulturbizottság tagjait, hogy feltétlenül megjelenjenek, a fenti rendezvényünk előkészítésének megbeszélése céljából. — A rendezőség.

Az Új Kelet november 25-iki keresztretjévének megfajtése

Visszat: 1. A jó tipp; 7. Alabama; 25. Odanyul; 35. Kedvel; 52. Rómáiak; 68. Fankard; 69. Omosos.
Függetlenek: 1. Artemis; 2. Jószef; 11. Megáid; 12. Avaric; 35. P. Mendes France; 21. Pórujár; 23. A Kalevala; 40. a. Poisson; 44. Maurois; 46. Józsu; 49. Ignoré.

Megérkeztek az Új Kelethez a Práger-könyvek:

MARAI SÁNDOR: Béke Ithátaban
MIKES GYÖRGY: Egy híján húsz
ZILAHY LAJOS: Krisztina és a király

A legszebb chanuka-ajándék

Sport

A Makkabi Tel Avivi külföldre készül

A kosárlabda bajnokság győztese, a Makkabi Tel Avivi, ezúton is meghívást kapott a karácsony napjaiban lebonyolításra kerülő nemzetközi versenyre Brüsszelbe, amelyben a belga, jugoszláv, görög, finn bajnoksapatok — és esetleg a magyar bajnoksapat — vesznek részt. A belga karácsonyi torna véget ért Párizsban játszik a Makkabi néhány mérkőzést, majd onnan Olaszországba utazik, ahol San Remóban ismét nemzetközi tornán szerepel. Ennek végétével visszatér Franciaországba és néhány élvonalbeli vidéki csapattal mérli össze erejét.

Az első belgiumi mérkőzésre december 16-án kerül sor, míg a tura befejező játékok Franciaországban 1956 január 12-én rendezik meg.

A román bajnokság állása

Két fordulóval a befejezés előtt a román bajnokságban nagy küzdelem folyik a elsőségért a Dinamo Bukarest és a Ploesti Láng csapatai között, de a kiesés veszélyében levő csapatok is minden erőfeszítést megtesznek a vezető elhárítására. Három csapat esik ki ezúton az első ligából. A Szászrégen aligha kerülheti el ezt a sorsot, a Konstanz is igen nehéz helyzetben van, a harmadik a Marovásárhely és a Temesvári Lokomotiv közül valamelyik lehet.

A bajnoki táblázat a 22. forduló után: Dinamo Bukarest 35 pont, Ploesti Láng 34, Haladás Bukarest 31, Vörös Lobogó Arad 24, Tudományegyetem Kolozsvár 23, Tudományegyetem Temesvár 22, Petrosziny 21, CCA 20, Orasul Stalin 20, Marovásárhely 17, Lokomotiv Temesvár 17, Konstanz 13, Szászrégen 10 pont.

Puskás könyvét kivonták a forgalomból

Az angol nyelven megjelent „Magyarok kapitánya” című könyvet, amelyben Puskás toliba mondja labdarúgó karrierjének történetét és amelyben a magyar csapat útját vázolja a megindulástól a jelenlegi világhegemóniáig, az angol kiadó kivonta a kereskedelmi forgalomból. Elhatározásában az a vihar vezetett, amelyet a könyv élesen támadó kitételei keltettek mind Angliában, mind Németországban és amelyekben Puskás bírálta Ling játéktevéző ténykedését a világbajnokság döntőmérkőzése során, valamint a német Liebrich eljárását bélyegzte meg az ellene elkövetett — állított — szándékos lerágásával kapcsolatban a magyar-német első találkozón.

Dráki ítéletek bírórők ellen

A szovjet futballbírók ugyanolyan szenvedélyesen állnak ki csapatuk mellett, mint a többi országban, annak ellenére, hogy a Szovjetben példátlanul kemény büntetésekkel sújtják azokat a nézőket, akik a játék rendjét vi-selkedésükkel megzavarják. Így legutóbb néhány futballrajongót, aki a játéktevéző működésével elégedetlen volt és a pályára nyomult, hogy véleményének tetteleg le kifejezését adjon, 15-20 évi(!) elzárásra, illetőleg száműzésre ítélték. Ezek a rendbontók most már bizonyára tartósan leszoknak arról, hogy a játéktevézőt bántalmazni merjék.

Elutasították a mérgezéssel vádolt asszony szabadlábrahelyezését

Gina Jatom a törvényszék előtt

Tegnap a telavivi törvényszéken Kennet ügyeletes elnök elé vezették Gina Jatomot, Máábárot kibuc tagját, akit többrendbeli, mérgezés útján elkövetett gyilkossággal vádolnak. Az asszony védője, Tonik ügyvéd a vádlottnak óvadék ellenében való szabadlábrahelyezését kérte. Az ügyvéd kérésében elmagyarázza, hogy a vádlottat 1955 november 12-én a petach-tikvai rendőrség tartóztatta le és két napra rá Nachmani járásbíró 15 napi vizsgálati fogságot rendelt el ellene. November 28-án a rendőrség kérésére további 15 nappal hosszabbították meg a fogságot. Az ügyvéd kifogást emel az ellen, hogy a vádlott által ki-nevezett ügyvédek nem kap-tak értesítést a rendőrségtől, hogy mikor vezeték bíró elé a vádlottat és ügyvéd egy alkalommal sem véd-hette. Ezért a védelem a

bírószághoz fordul, hogy fog-lalkozzék ismételten az ügy-gyel és helyezze óvadék el-lenében szabadlábra a vád-lott asszonyt.

Tonik ügyvéd elmondotta a törvényszéken, hogy a já-rásbíró elutasította a ké-rést azonnal, anélkül, hogy elővezette volna a gyanusi-tottat és meghallgatta volna védőjét. Ezért a védő a tör-vényszékhez fordult és a vádlott szabadlábrahelyezé-sét kérte.

Singer Jozsef rendőrfel-ügyelő tiltakozott az óva-dék ellenében való szabad-lábrahelyezés ellen, mert a nyomozás még nem fejező-dött be. A törvényszék el-utasította a vádlott kérését, és úgy döntött, hogy a ké-rést december 12-én lehet újra betervezni, egy nap-al azután, hogy a jelenlegi letartóztatási végzés érvé-nye lejár.

A román rádió kiéptíti Izraelnek szánt jiddis adásait

A csatlósállamok fokozzák a kommunista propagandát

Washington, (ITA). — A kommunista rádiópropaganda süllypontját egyre inkább a csatlós államokba helyezik át — mondják amerikai megfigyelők — és ennek keretében erősen kiéptíték a román rádió Izraelnek szánt jiddisnyelvű adását. A csatlós államokban sokkal nagyobb mértékben növelték a külföldnek szánt adások idejét, mint magában a Szovjetunióban. Bulgáriának az a feladat jutott, hogy Délamerika felé irányítson rádiópropagandát. Valamennyi csatlós állam nagy figyelmet szentel az emigránsoknak és főleg a magyar, cseh, szlovák és lengyel emigránsok címére irányítanak egyre több adást.

A propagandával párhuzamosan hasonló fejlemények mutatkoznak a külkereskedelem terén is. A csatlós államok korlátozzák árucseréjüket a Szovjetunióval és ugyanolyan mértékben növelik kereskedelmi tevékenységüket a világpiacban. Bár eddig nem tudták pontos statisztikát felállítani, egészen szembeötöl, hogy ebben a tekintetben az első helyen Csehszlovákia áll, a-

melyre többek között az egyiptomi fegyverüzlet lebonyolítását bízták. A második helyen Magyarország áll, mögötte pedig Lengyelország. A Szovjetunió most minden jel szerint nagyobb szabadságot ad a csatlós államoknak a kapitalista világgal fenntartott kereskedelmi kapcsolatok terén.

Kedvezően haladnak Egyiptom tárgyalásai a 200 millió dolláros kölcsönről.

New-York, (UP). — Abdul Monaim Kaszuni egyiptomi pénzügyminiszter tegnap kijelentette, hogy a Nemzetközi Bank elnökségével folyó tárgyalásai kielégítő módon haladnak. Az amerikai sajtó már jelentette, hogy a bank elnöksége hajlandó megadni Egyiptomnak a 200 millió dolláros kölcsönt az asszuáni erőmű megépítésére. „Bebizonyítottuk, hogy gazdaságilag és technikailag reális tervről van szó” — mondotta Kaszuni. Az asszuáni erőmű és a duzzasztógát nagyszabású öntözési tervvel áll kapcsolatban, amely hatalmas új területet nyitna meg az

egyiptomi mezőgazdaság számára.

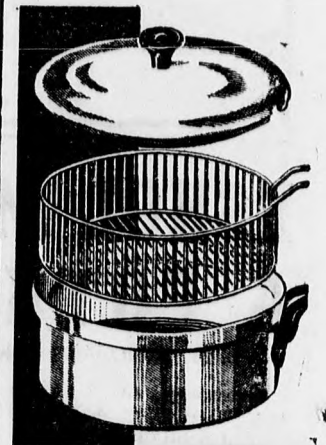
A pénzügyminiszter ugyanakkor tárgyalásokat folytat amerikai olajvállalatokkal és újabb koncessziókat akar adni petróleumkutatásra úgy a Szináj-félszigeten, mint az ország más részeiben. Kaszuni közölte, hogy több vállalat már intenzív kutatásokat folytat Egyiptom területén.

New-York, (UP). — Ahmed Karajet, Egyiptom helyettes külügyminisztere tegnap televízió útján magyarázta az amerikai közönségnek, hogyan lehet elkerülni a közelkeleti fegyverkezési versenyt: meg kell engedni Egyiptom egyoldalú fegyverkezését és nem szabad fegyvert szállítani Izraelnek. — Egy televíziós interjúban azt a kérdést tették fel Karajetnek, mit tehet Amerika, hogy megakadályozza a közelkeleti fegyverkezési versenyt. Karajet válasza így hangzott: „Nem szabad behódolnia az izraeli nyomásnak és nem szabad fegyvereket szállítani Izraelnek. Az amerikai politikai irányítóit rendkívül aggasztja az a tény, hogy Izraelnek szánt fegyverszállítás fegyverkezési versenyt fog kiváltani a „Közleketen” — fűzte hozzá Egyiptom helyettes külügyminisztere.

Egyiptom semmi további „rendkívüli kötelezettséget sem vállal a Csehszlovákiával kötött fegyverüzletben vállalta Karajet egy másik kérdésre. — A fegyverüzlet egyetlen célja, hogy gyorsan növelje Egyiptom védelmi erejét.

Arra a kérdésre, hogyan akarja Egyiptom megakadályozni területén a kommunista befolyás növekedését, ha Nasser kormánya elfogadja az orosz javaslatot az asszuáni erőmű építésében való közreműködésre. Karajet kitérő választ adott. „Az egyiptomiak felfogása és a mohamedán vallás elvei nem egyeztethetők össze a kommunista felfogással” — mon-dotta.

Chanukai fánk-sütéséhez

FRYING PAN

Az első az országban a maga nemében

FANK-, HAL-, CSIPSZ-, STB. SÜTÉSHEZ
Olajat takart meg, megkönyvi a főzést.

PALALUM

HASKO MERNOK ULANOS
olajon, garanciával süt, peleskát.
Tel-Aviv, Hamelech Kores u. 16.
Jehuda Hálévi-Sheichin saraknál.
Telefon déliútt 11.30-ig: 24387.
Speciális sngora-csinosítás.

Utazás a VILÁGSÁJTÓ?

Oroszok a Gangesz partján

V. György király és császára 1911-ben történt látogatása óta nem volt ilyen pompa és az 1947-es Függetlenség Nap óta nem volt ilyen izgalom Indiában. New Delhit az uccasprók és meszelők valóságos áradata szepítette meg. A város lobogó lengett mindenfelé. „Császári” hangzású utcaneveket, mint például Queenswayt (Királynő útja) a „Nép Utjára” keresztelték át. Negyven ezer iskolás-gyermek napokon át próbálta az „önkéntes” ünnepi fogadtatást. Ingyenes különvonatok Punjabból és Uttar Paradesből a parasztok tömegeit ontották a városba; mások ezrével érkeztek gyalog, ökröszekéren, vagy tevéhátán. A várost valószínű virágerdő borította el és Nehru miniszterelnök személyes felhívást intézett a néphez, hogy ne dobálják a vendégeket virágokkal, mert könnyen fordulhat elő baleset. A nagy vendégek pedig arra kérték a vendéglátókat, hogy szólítsák őket egyszerűen „Mister”-nek, meglesznek elégedve „egyszerű étellekkel” és általában kezelik őket úgy, mint egyenrangúkat.

Virágfűzés és üdvözlés mosoly és üdvözlés

Talán több, mint egymillió hindu zsúfolódott össze a repülőtéren és a városba vezető 12 mérföldes ut mentén, amikor a nyolc indiai lökhajtásos repülőgéppel kísért, kétfutó szovjet transzport megérkezett Delhibe. Kilépett belőle Nikita Bulganin, aki meglengette szalmakalapját. Mögötte jött Nikita Chruscsev, aki meglengette szalmakalapját. A tömeg egy része áttörte a rendőrkordont és gumibottal kellett őket visszaverni. És közben a vendégek, virágfűzéssel nyakukban mosolyogtak és integettek, a tömeg tombolva skandálta: „Nehru! Chruscsev! Bulganin!”

A nevezetességek beszélgettek. Nehru úgy hallotta, hogy Bulganin golyóálló

melény hord, ha megjelenik a nyilvánosság előtt. „Nem hordok én”, mondta Bulganin. „Tapogasson meg”. Nehru eleget tett a kérdésnek és megtapogatta az orosz miniszterelnök mellett. Aztán Bulganin a tömeg felé fordult és összekulcsolt két kezével, mint valami boxbajnok, boldogan integetett.

Nehru mikrofon elé lépett és rákiáltott a tömegre: „Csend legyen!” A nép engedelmeskedett. Szólt az orosz miniszterelnök: „Eljén a barátság!” Vendégek és a házigazda erre egy 1938-as, nyitott zöld Cadillac-ba préselték be magukat, amely valamikor egy mahardzsza tulajdonát képezte és elvonultak az ünnepi, nyálkát szopó tömeg előtt.

Egy gesztus Gandinak

India vezére, aki az országban belül a kommunizmusnak kemény, bér nem könyörtelen ellensége, mindent megtehet, hogy a nemzetközeli kommunizmus fejei ott-hon érezzék magukat. A 18 napos fogadtatás műsorán bankettek, népnepélyek és látványosságok megtekintése szerepelt.

Bulganin és Chruscsev, akik immár professzionális-tá a „gemütlich” vendégszerelésben, engedelmesen botorkáltak a biztonsági őrség után, kalapjukkal szélesen integettek a tömeg felé, kedélyesen osztogatták autogramjukat a gyerekeknek és mint igazi turisták szájatvá bámulják a látványosságokat és a műemlékeket. Egy alkalommal a tömeg rőszaszirmokkal hintette be Chruscsev kopasz fejét, amit Bulganin mosolyogva sepert le széleskarimájú szalmakalapjával. Egy régi csillagában Chruscsev azzal a kérelemmel lepte meg a csillagászt, hogy készítse el a horoszkópját, de megmagyarázták neki, hogy a csillagolvasás hónapokat venne igénybe. Hatalmas gyászkoszorúval a kezükben ezután meglátogatták India

legfontosabb emlékművét, a Raj Ghatot, ahol Gandhi hamvait égették el. Levették sarkukat és egy percet csöndben álltak a csarnokban (az idő elég volt ahhoz, hogy elmékedjenek a Nagy Szovjet Enciklopédia legutóbbi kiadásának meghatározásán, amely az indiai szentel reakcionáriusként állítja be, aki „demagóg módjára föltötte be az indiai függetlenségi mozgalmat vezérszerepét”).

Lenin példájának követői

Ugyanaznap délután 20 ezer indiai ült a földön, amikor Nehru és orosz vendégei megjelentek egy hére meszelt pagoda szőnyöki emelvényén. Az óriási tapsviharra az oroszok úgy emelték fel Nehru karját, mint a bíró a győztes boxbajnokét. Iskolásgyermekek kórusa egy direkt erre az alkalomra szerzett dalt énekelt: „Az indiaiak és az oroszok testvérek.” A bal-konról Nikolaj Bulganin dicsérte az „együttelés öt főelvét”, ahogy azt Nehru és Csü En Laj megállapították volt. „Szövetségek vagyunk a békéért az egész világon folyó nagy küzdelemben”, mondotta a tömegnek. „Hajlandók vagyunk arra, hogy megosszuk tapasztalatainkat és segítségére leszünk iparvállalatok megépítésében és az atomikus energia felhasználásában.”

Pandit Nehru került a sor, hogy válaszoljon. Gandhi alatt, mondotta, India nem követte a bolsevista utakat, de „Lenin példája bennünk is befolyásolt”. Nyilvánvalóan meg volt hatva Lenin századokozepi követőinek példájától. „Oroszország és India most egymásra találunk”, mondotta. „A nagy hegy-torlaszok, melyek felett vendégeink néhány óra alatt repültek át, ma már nem közömbös válaszfalakat közömbösítünk.”

Ugyanazon a napon, amikor India így ragyogó fogadtatásban részesítette Bul-

Valóban meggyilkoltak-e hatmillió zsidót?

Drámai beszélgetés Mose Kollal a „Jád Vösém” intézet hivatásáról

Irta: Gervai Sándor

— Még alig múlt el tíz esztendő s a külföldi sajtóban különböző nyelveken, egyre határozottabban és merészebben teszik fel a kérdést: Vajon valóban le-mészároltatt-e a hitleri rendszer hatmillió zsidót? — kezdte el az ismertető-beszélgetést Mose Kol, a Cionista Világszervezet egyik ismert vezető egyénisége, a Jád Vösém intézet vezető-ségének tagja. A felindulástól remegve folytatja: — Nem rémlátomás, hanem elképzelhető valóság, hogy ha nem emelünk gátat a megdöbbentő történelmhamisításnak, akkor a hatmillió mártír kivégzése egyszerűen, — mint mondják, — a propaganda területére siklik át, mint ilyet itélük meg s térnek a világ népei nemzetünk szörnyű katasztrófájára fölött napirendre. Többek között ennek az el-elensúlyozására született meg a Jád-Vösém intézet.

— Az intézetnek a gondolata, Mordecháj Senhavi, a Mismár Háemek-i kibuc tagja, lelkeben született meg, aki azt még a második világháború idején, a Keren Kájemet Lójszraél kurratóriuma elé terjesztette. Londonban, 1945 augusztusában, tartották meg az első cionista összejövetelt a háború után, ekkor ez a javaslat ismét napirendre került. Egyhangyan elfogadták. Alapot létesítettek, amelynek az élén az akkori Erec Jiszraél-i Zsidó Népi Tanács állt.

— A brit mandatárius hatalom eléggé barátságatlanul szemléltette ennek az intézetnek az első lépéseit. A munka azonban megindult.

ganint és Chruscsevet, Nehru üzenetét menesztett Washingtonba. A távirat Nehru válasza volt Eisenhower elnök gratulációjára, melyet 66-ik születésnapjára kapott és amelyben az amerikai elnök méltatja „Indiának a demokráciában való igen sikeres kísérleteit”. Válaszában Nehru köszönetét fejezi ki az elnöknek, aki „mint egy nagy nemzet nagy vezetője munkálkodott a népek és nemzetek közötti béke és jóakarát érdekében”. Egy nyilvános alkalommal Nehru ugyancsak kijelentette Bulganinnak és Chruscsevnek: „Nem vagyunk semmiféle katonai szövetség táborában”. Ez a nyilatkozat kimutatta, hogy India vezére még mindig egy virtuálisan nagy hatalom vezérének tekinti magát, aki pártatlanul fáradozik és gyakorolja befolyását a kommunista és a nyugati tömbök között.

— Komoly problémát okozott nekünk, hogyan építhessük fel azokat az épületeket, amelyek hivatva vannak megőrizni a nagy tragédia emlékeit? A történelemben pártatlanul álló intézmény ez és ez az épület külsőleg is kell fejezze, hogy milyen tragédiának az emléket őrzi! Tekintettel kellett lennünk arra a hatalmas anyagra, ami az évek folyamán itt felhalmozódik. Ezért két mérnököt, Weinraubot és Windet, Európába küldöttük, hogy tanulmányozzák a könyvtárak, archívumok építkezésének a régi és új fajtáit. Háromezer négyzetméternyi területen emelkedik majd az az épület, amely a könyvtárat és az archívumot foglalja magába. Háromeleteres lesz. Olvasóterem és dolgozószobák lesznek benne a közönség s a tudományos munkások részére. Mellette, egy-eme-

letes épületben, amely 300 négyzetméternyi területet foglal el, lesznek a kiállítások, a katasztrófa éveiből származó emlékek bemutatása. Templomot is fogunk építeni, amely a különböző „Landsmanschaftok” rendelkezésére áll majd, hogy az évfordulók alkalmával itt istentiszteleteket tarthassanak. Az épületeket jeruzsálemi termésköböl emeljük.

— A Jád-vösém a barátok, hozzátartozók, szülők, gyermekek kérésére, a mártíroknak emlék-állampolgárságot adományoz. A nemzetközi jogban új fogalom ez s nincs párja. De a legnagyobb nemzetközi jogászok mégis hitelesítették ezt az új jogi fogalmat, mondván: bár arra nincs precedens, hogy halottaknak állampolgárságot adományozzanak, de mégis indokolt és igazságos, mivel arra a tragédiára sincs precedens, aminek következménye ezen állampolgárság adományozása.

— A Jád Vösém egyezményt kötött a KKL-lel, amely lehetővé tette, hogy a „Jáár-hákdosim”-ot a Jád-vösém szerves részévé iktatta be. A „Jáár-hágvurá” ugyan-csak hozzánk került. Egyezményt kötöttünk a Jivó-val, — az amerikai zsidóság-nak kulturális szervezete, — hogy közös kiadványokat jelentetünk meg, s a mártírok emléke megőrkölésére vonatkozólag, közösen dolgozzunk. Egyezményt kötöttünk az Izraeli Történelmi Társulattal, hogy elősegítsék a birtokukban lévő történelmi anyagok kicserélését. Ugyancsak egyezményt kötöttünk a párizsi Sneurson által alapított „Dokumentációs Központtal”, amely főleg a franciaországi zsidók tragédiájára vonatkozó anyag összegyűjtésével foglalkozik, hogy a birtokában lévő anyag eredetijét, vagy másolatát, teljes egészében, át-küldi hozzánk.

— A Jád-vösém tudományos munkássága Jiszraél Halperin professzor irányítása alatt folyik, aki azt a megbízást kapta, hogy a több kötetből álló „Pinkasz köhülot” anyagát gyűjtse össze és rendezze sajtó alá. Ennek a kötetnek a célja, hogy történelmi, földrajzi lexikona legyen az összes elpusztított zsidó hitközségeknek. Minden zsidó település, ahol legalább egy minjánra való férfi volt együtt, bár helyet kap ebben a kötetben. Felvetődött az a probléma, vajon ábécésorrendben, vagy pedig földrajzi elosztás szerint, — a) Kelet-Európa, b) Közép- és Nyugat-Európa, c) az Európán kívüli országok, — állítsák össze a kötetet? Az abc mellett döntöttek.

— Rendkívüli feladatot vállalt magára a Jád-vösém, amidőn programjába iktatta, hogy a mártírok neveit összegyűjti, — a rájuk vonatkozó adatokkal együtt. Külön lapokat bocsátottunk ki, hogy azt mindenki kitöltse s a Jád-vösém rendelkezésére bocsássa. Pénzbe nem kerül, díjtalanul kapja meg minden igénylő, s ezúton fordulok külön a magyar anyanyelvű izraeli jisivhoz, hogy a készülő nagy történelmi hamisítás megakadályozásában legyen segítségünkre, mártírjai adatainak hozzánk-juttatásával. A gyilkosok el akarták rejteni gonoszított nyomaikat; a Jád-vösém összegyűjti, a világ elé tárja s megőrköti őket, — fejezte be nyilatkozatát Mose Kol.

— Ez a kérdés felvetődött előttünk is s a Héber Nyelvtudományi Akadémia elé terjesztettük s ezt a választ kaptuk: „Az általános nyelvi használatban: himnemü” — s mi ebben az értelemben használjuk.

— Döntő bizonyíték került a kezünkbe arra vonatkozóan, hogy valóban hatmillió zsidó vált a hitlerizmus áldozatává. Az izraeli külügyminisztérium segítségével, az utóbbi hetekben, határozott lépéseket tettünk az irányban, hogy a Jád-vösém részére, a lehető leg-rövidebb időn belül, adják át a Nyugat-Németországban őrzött „Arolson” archívum zsidókra vonatkozó anyagát. Ez az archívum az iratoknak a millióit őrzi, de ami a mi számunkra elsősorban fontos, húszmillió kártotkolt nevet is. Az iratok, biznyitványok, a hitleri rendszer áldozataira vonatkoznak, akiket különböző módokon és helyeken elpusztítottak. Az iratok között megtaláltuk a gettók, koncentrációs- és haláltáborok transzportjainak a névsorait s a rájuk vonatkozó jelentéseket és jegyzőkönyveket. Ugyanebben az archívumban meg van azoknak a névsora is, akik a háború után németországi táborokban maradtak s UN-RA-segélyt kaptak. Néhány héttel ezelőtt Bonnbán szerződést írtak alá, annak a 9 államnak a képviselői, — közöttük Izrael állama is, — a nyugat-német kormány-nal, akik résztvesznek ennek az archívumnak a felügyeletében. A bonni kormány kötelezte magát, hogy még az ezután következő években sem fogja megszüntetni az Arolson-archívum nemzetközi jellegét. Izrael kormányát külön-összekötő tiszti képviseli az Arolson-archívumban. A zsidóknak a neveit, okmányait, most kezdték lefényképezni. Ezt a munkát egy angol társulat végzi. A mikrofilmeket a Jád-vösém archívuma veszi majd át s a jeruzsálemi „Emlékhegyen” épülő házában gondozza majd.

— Komoly problémát okozott nekünk, hogyan építhessük fel azokat az épületeket, amelyek hivatva vannak megőrizni a nagy tragédia emlékeit? A történelemben pártatlanul álló intézmény ez és ez az épület külsőleg is kell fejezze, hogy milyen tragédiának az emléket őrzi! Tekintettel kellett lennünk arra a hatalmas anyagra, ami az évek folyamán itt felhalmozódik. Ezért két mérnököt, Weinraubot és Windet, Európába küldöttük, hogy tanulmányozzák a könyvtárak, archívumok építkezésének a régi és új fajtáit. Háromezer négyzetméternyi területen emelkedik majd az az épület, amely a könyvtárat és az archívumot foglalja magába. Háromeleteres lesz. Olvasóterem és dolgozószobák lesznek benne a közönség s a tudományos munkások részére. Mellette, egy-eme-

letes épületben, amely 300 négyzetméternyi területet foglal el, lesznek a kiállítások, a katasztrófa éveiből származó emlékek bemutatása. Templomot is fogunk építeni, amely a különböző „Landsmanschaftok” rendelkezésére áll majd, hogy az évfordulók alkalmával itt istentiszteleteket tarthassanak. Az épületeket jeruzsálemi termésköböl emeljük.

— Rendkívüli feladatot vállalt magára a Jád-vösém, amidőn programjába iktatta, hogy a mártírok neveit összegyűjti, — a rájuk vonatkozó adatokkal együtt. Külön lapokat bocsátottunk ki, hogy azt mindenki kitöltse s a Jád-vösém rendelkezésére bocsássa. Pénzbe nem kerül, díjtalanul kapja meg minden igénylő, s ezúton fordulok külön a magyar anyanyelvű izraeli jisivhoz, hogy a készülő nagy történelmi hamisítás megakadályozásában legyen segítségünkre, mártírjai adatainak hozzánk-juttatásával. A gyilkosok el akarták rejteni gonoszított nyomaikat; a Jád-vösém összegyűjti, a világ elé tárja s megőrköti őket, — fejezte be nyilatkozatát Mose Kol.

1955 XII 6 Uj Kelet

Ez a chanuka-ajándék

GLOBUS

HABIMAH

Tel-Aviv, december 6., kedd
PANDRI A HÖS

Rechovot december 9., kedd
MEDEA

OHEL

Tel-Aviv, december 6., kedd
ELDORADO

— Komoly problémát okozott nekünk, hogyan építhessük fel azokat az épületeket, amelyek hivatva vannak megőrizni a nagy tragédia emlékeit? A történelemben pártatlanul álló intézmény ez és ez az épület külsőleg is kell fejezze, hogy milyen tragédiának az emléket őrzi! Tekintettel kellett lennünk arra a hatalmas anyagra, ami az évek folyamán itt felhalmozódik. Ezért két mérnököt, Weinraubot és Windet, Európába küldöttük, hogy tanulmányozzák a könyvtárak, archívumok építkezésének a régi és új fajtáit. Háromezer négyzetméternyi területen emelkedik majd az az épület, amely a könyvtárat és az archívumot foglalja magába. Háromeleteres lesz. Olvasóterem és dolgozószobák lesznek benne a közönség s a tudományos munkások részére. Mellette, egy-eme-

Nóti Károly áldásos humora

izrael budapesti követsége útján, mesteri mellszobor érkezett Rechovotra, rokoni házhoz. A szobor a fiatalon elhalt szobrászművész (a József Attila-szobor alkotója), Nóti András munkája, és édesapját, Nóti Géza, volt szilágycsehi járásbíró-sági végrehajtót ábrázolja. Nem kis dolog volt 50-60 évvel ezelőtt zsidónak, a Szilágyságban, bírósági hivatalba lépni. Komoly, tekintélyes személyiség kellett ahhoz. És Nóti Géza tekintélyes, mérvadó személyiség volt: Egy azonban biztosan nem volt: komoly. Nóti Géza vidám volt, bölcsen jókedvű, tréfás, humoros történetek kiapadhatatlan tárháza. Ez a humor arany lemosolyog Nóti Géza szobráról. És ezt a humoráldást örökölte második fia, a világhírűvé lett vigjáték- és filmíró: Nóti Károly. — Egy éve már, hogy Nóti Kari fenn az égen, az angyaloknak mesél kacagató történeteket, hogy szegények ok se unatkozzanak, s lenn a földön most rendeznek Pesten „Nóti-böhözát ciklust”. Salamon Béla, ez az östehetség, népmulattató, életének legnagyobb dialógát aratja a „Lepsénynei még megvolt...” Nóti-sorozatnál.

Nóti Károly göröngyös utat járt a zilahi gimnáziumtól a hollywoodi stúdiókig. Volt vasutas a Tóvis-Székely-Kocsárd-vonalon, újságíró Kolozsvártól, majd „Az Est” lapoknál Pesten, közben textilinas, távirász, csomaghordó, párbajsegéd, — majd végleg — író. Az írónak a siker úgy szegődött nyomába, hogy sohase lett hűtlen hozzá. Mi volt a titka? Nagy alkotások? Lobogó irodalmi fátylok? Oh, nem! Nóti Kari sok-sokszor apró fényt villogtatott, petróleum-lámpaember, csendes meghitt világszágó, néha halk gyertyafény, kedves meghitt villanykörteket. Kis köztünk jár emberek félszeg, ügyetlen, csetlő-botló, esepelni komikumát látta meg és világosította meg

hűséges tollal. A szegény, nebih, butának látszó kis zsidót, aki mégis mindig jelen találja a szöveget. Vagy az okos-buta falusi parasztot. Meg a smokk textilt a segédeivel. Kis, terézvárosi kalábrászt játszó polgárokat. Nóti Károly értette, hogyan kell nevetetni minden áron! A nevetés: bölgyesség. És min lehet legjobban mulatni? A mások botoságán, schlemiltségén, apró kárán, szerelmi és anyagi kudarcán. De ezeket a bajokat Nóti úgy adagolta, hogy még tragikomikus se legyen. Mindig ott volt a memento a néző előtt: mindez veled is megtörténhetik! Száznál több egyfel-

vonásost és tréfát írt. Salamon, Szóke Szakál, Komlós Vill, Gózon Gyula, Herczeg Jenő, Gárdonyi Lajos, Kövér Szeses, Sárosi Andor, és az aranyos Rajna Alice interpretálták a szájuk izére irt remek Nóti-szerepeket. Humora áldás volt a közönségnek, a színészek és önmagának is. Mikor Berlinbe került, szinte kitépték a kezéből a filmkézirátokat. Amit írt, már féligkészzen megvették. — Párisban sok szűsjejt forgatták. Gaál Franciska csaknem valamennyi filmjét ő írta. Joe Paszternak Nóti-szűsjekekkel érkezett be. Fred Astaire és Ginger Rogers „Top Hat”-je Nóti-téma volt. — A híres

Nóti Károly:

Személyek:
Főnök, segéd, I. vevő, II. vevő, Feleség.
Szín: Férfikonfektó üzlet. Színen: Főnök, segéd, I. vevő.

I. vevő: (ruhát próbál) Ennyit én nem tudok adni ezért a ruháért...

Főnök: Uram, olyan boldog legyek, hogy nem keresek rajta egy vasat sem. Ugy adom ezt a ruhát, ahogy vettem... csak pénzt lássak...

I. vevő: Ha egymillióért megkaphatnám...

Főnök: (segédhez) Dezsó! Segitse le ezt a kabátot az uraságról... Kira-bolni mégsem hagyom magam.

Segéd (lesegíti a kabátot)

I. vevő: (sértődötten) Kérem! En pénzt ígérek! (felveszi a saját kabátját)

Segéd: (segíteni akar)

Főnök: Dezsó! Ne strapálja magát! (vevőhöz): Ön nem képez egy komoly vevőt! Két és félmillió darabért egymilliót ígérni? Az ilyen vevők kergetik a szegény kereskedőket a hamis bukásba. En kérem, kergetni nem hagyom magam.

A piros bugyelláris

I. Vevő: Kérem! Alászolgájal (sértődötten el)

Főnök: Dezsó! Köszönjön!

Segéd: Szolgálja.

Főnök: Így néz ki máma egy kuncsaft. Végre bejön valaki ebbe a bűdös üzletbe és az is ki akarja az embert rabolni. De hol veszik ezt a szemtelenséget?

Segéd: Főnök úr kérem, hiába, valamt mégis csak ki kéne találni.

Főnök: Kitalálni? Mi vagyok én? Egy Marconi? És mit lehet itt kitalálni?

Segéd: (segédhez) Dezsó! Segitse le ezt a kabátot az uraságról... Kira-bolni mégsem hagyom magam.

Segéd: Valami fort kéne kitalálni.

Főnök: Ugyan, menjen már! Micsoda fort?

Segéd: Valami trükköt. Ha nem tudnám, hogy a főnök nem egy olyan becsületes kereskedő, akkor nekem volna egy ötletem, hogy hogy kell a kuncsafta rászózni a ruhát...

Főnök: Van egy ötlete? Na beszéljen! Na halljuk!

Segéd: De nem fog meg haragudni a főnök úr?

Főnök: Na hallja, ha jó az ötlet?

Segéd: Nézze főnök úr, vannak nekünk itt ezek az olcsó, piros bugyellárisaink, amit tavaly előtt pártiban vettünk...

Főnök: Na és?...

Segéd: Azt kéne csinálni, hogy minden kabátnak a belső zsebébe bele kell tenni egy ilyen berzlit.

Főnök: Mire való ez a butaság? Kabalából?

Segéd: Dehogy kabalából. Nézze főnök úr, bejön a kuncsaft, felpróbálja a kabátot és próbálás közben észreveszi, hogy van valami a zsebében.

Főnök: Na és?

Segéd: Nem érti, főnök úr? A kuncsaft azt fogja hinni, hogy valaki benne felejtette a pénzt a kabátban és meglátja, hogy minden pénzt meg fognak adni a ruháért, csakhogy megszerezhessek az erszényt...

Főnök: (magából kikelve) Maga gazember! Maga elvetemült gonosztevő!

Segéd: (ijedten) De főnök úr, kérem...

Főnök: Aljas csirkefogó! Egy ilyen betyárt tartok én esztendőnk óta az üzletemben...

Segéd: De főnök úr kérem...

Főnök: Ne is próbáljon védekezni. Magának van egy ilyen trükkje és ezt csak most mondja meg nekem? Előbb megvárja, amíg majdnem tönkre megyek!

Segéd: Szóval, megcsináljuk!

Főnök: Mi az, hogy megcsináljuk! Azonnal szerelje fel az összes kabátokat. (A főnök és segéd beteszik az erszényeket a kabátokba.)

Főnök: Maga sem fog visszintesen meghalni, Dezsó! És mondja, mégis mi-

ért nem mondta ezt hamarabb?!

Segéd: Csak tegnap juttott az eszembe!

Főnök: Hát akkor miért nem mondta legalább tegnap? Azóta is eladhattunk volna vagy hat ancugot. Maga kétféle lopott ki a zsebemből.

Segéd: Nem értem. A főnök úr mindig hangoztatja, hogy milyen tisztességes kereskedő!

Főnök: Na és? Hol itt a tisztességtelenség? A vevő itt nem lesz becsapva! Sőt... a ruhához még kap egy piros bugyellárist is... Vigyázzon, jön egy vevő... nagy színházi esemény készül...

Segéd: Színházi esemény? Hogy-hogy?

Főnök: Most lesz a piros bugyelláris premierje... pszt...

II. Vevő: (Feleséggel belép)

Főnök és segéd egyszerre: Kezét csókolom, aláztatos szolgálja.

Vevő: Jónapot.

Főnök: Mivel szolgálhatunk, kérem alászan.

Vevő: Volna valami finomabb nyári ruhájuk?

Főnök: A legprimább minőség. Dezsó, mutasson uraságának!

Segéd: Milyen színben parancsolja? Sötét?

Vevő: Világos.

Főnök: Mutasson valami szép világos ruhát!

Vevő: Nem kérem. Azt mondtam, hogy világos, hogy sötét ruhát kérek.

Főnök: Ja úgy! (teteti a nevetést)

Feleség: Simon, te csak mindig viccelsz!

Vevő: Hát mit csináljon az ember ezekben a nehéz időkben? Legalább viccel Nem igaz?

Főnök: (feleséghez) Milyen igaz van a kedves férjének. Legalább elfelejti az ember a rossz üzletmenetelt.

Vevő: Szóval önként is rosszul megy az üzlet? Akkor kár volt nekünk felköltözni Pestre! Rossz üzletmenetelt éppen otthon is találhattunk volna!

Főnök: Honnan tetszik jönni?

Vevő: Csehországból. Gondoltam, itt mégis lehet valamire kezdeni. Az embernek van egy kis pénze, gondoltam, majd betársulok valami üzletbe!

Főnök: (hirtelen) Tudja mit, uram? Társuljon be hozzám!

Vevő: Mér? Maga egyedül nem győzi?

Főnök: Mit?

Vevő: A rifazetést! Ah! Konfektó! Ez kérem nem egy jó szakma.

Főnök: Dehogy nem, ha megy!

Vevő: Ha megy! De mi megy máma? Hogy engem itt egy bűdös vevő szakáljon? Szűk, rövid, hosszú, bő a nadrág. Ah! Tudja maga, hogy milyen nehéz ma egy ruhát eladni?

Főnök: Dehogy nehéz! meglátja, hogy milyen nehéz!

Vevő: Na majd mindjárt meglátja, hogy milyen nehéz!

Segéd: Parancsoljon! (felségíti a kabátot, amelynek egészen rövid az ujjai) Egy elegáns fazon. Egy igazi könnyű ruha!

Vevő: MÉR ne volna könnyű, amikor olyan kevés szövet van benne. Az ujjára például már nem is jutott.

Segéd: Az semmi kérem. Azt meg lehet hosszabbítani.

Vevő: Meghosszabbítani? Szépen! Majd még prólógációs költséget fizetek. Nem kérem. Ezt a ruhát vissza kell tenni. Hadd visszajöjjön. Még nincs eléggé kifejldve!

Főnök: (súgva) Na, Dezsó, hol a trükk?

Segéd: (súgva) Még nem vette észre. (vevőhöz) Nézze meg magát urasága a tükörben. A kabát háta direkt pompás.

Vevő: A háta pompás! Vegyem meg a hátát! És mivel takarodzzam elől? Ugyan kérem! Ez a kabát beteg.

Főnök: Kérem, ez fekszik!

Vevő: Mondom, hogy beteg.

Főnök: Na Dezsó? Mi van a trükkel?

Vevő: (gúnyosan) Ja, kérem, mondtam én önnök mindjárt, hogy nagyon nehéz manapság egy ruhát... (miközben próbálja levetni a kabátot, észreveszi a berzlit. Játék... visszahúzza a kabátot.)

Segéd: (súgva a főnök-höz) Eszi már.

Főnök: Mi nehéz manapság, kérem?

Vevő: Mondom, nagyon nehéz manapság egy ruhát úgy elkészíteni, hogy az ember az első pillanatban meg legyen vele elégedve...

Főnök: És később?

Vevő: Később igen. Hiába, minél tovább néz az ember egy ruhát, annál jobban megtetszik az embernek. Az emberhez valóssággal hozzá-nő egy ruhadarab.

Főnök: Szóval adjunk egy másik kabátot?

Vevő: De minek az? Ez kérem teljesen megfelel!

Feleség: Simon, megőrültél? Ezt a ruhát akarod megvenni?

Vevő: Fiam, te nem értesz az uri divathoz!

Feleség: Már bocsáss meg. Hiszen künn van az egész karod.

Vevő: Hát aztán, nincs most hideg!

Főnök: Tessék talán egy másik ruhát megpróbálni!

Vevő: No de minek az? Ez teljesen megfelel! Ez nagyon értékes darabnak látszik!

Feleség: De Simon, hiszen ez egy fű ruha!

Vevő: Na és? En talán nem vagyok egy fű? És anyukám, ezt pont te mondtad... (integtet)

Feleség: (A kabát rövid ujjára mutat) De kerlek, hiszen ez itten nem ujj-lek, hiszen ez itten nem ujj-lek. Csak nem fognak itt egy ócska ruhát árulni. Mibe kerül ez a ruha? (integtet)

Főnök: Kétfélmillióhatszáz

Vevő: Ez nagyon drága.

Főnök: Tessék talán levetni, majd adunk egy olcsóbbat!

Vevő: Kinek kell olcsóbb? Ez jó lesz (feleségéhez súgva) Van benne valami... Szóval... kétfélmillióhatszáz (A régi kabátjából veszi a pénzt és fizet.)

Főnök: Hát akkor méltóztassék levetni, majd becsomagoljuk.

Vevő: Köszönöm. Tessék a régi kabátot becsomagolni. Ez majd rajtam marad.

Főnök: Dezsó, csomagolja.

Feleség: Simon, én így nem megyek végig veled az utcán.

Vevő: Hát akkor majd a tulsó oldalon fogsz menni, fiacskám! (integtet)

Feleség: Nekem ne integess, én nem nevettem ki magam az utcán. Érted? (dühösen elrohan)

Az ajándék chanukára

The President's CHAMPAGNE

CARMEL ORIENTAL

asszony és fogalma sincs a régi divatról? (veszi a csomagot) Hát ajánlom magam! (el)

Segéd: Na, főnök úr? Főnök: Zseniális! Dezsókém, köszönöm! A jutalom nem fog elmaradni!

Segéd: Hát az természetes! Mit szól hozzá, főnök úr? Nem akarta levetni?

Főnök: Most képzelje el, amikor ez megnézi a tárcát. És még csak nem is szólhat egy szót sem! (nevetnek)

Segéd (kinéz) Ajvé, főnök úr, baj van!

Főnök: Na mi az, az Istenért?

Segéd: Jön vissza a pall!

Főnök: Szent Isten, milyen botrányt fog ez itt csinálni. Dezsó, én megyek!

Segéd: Akkor én is megyek! Mér?? En kapjam a pofonokat?!

Főnök: A pofonokat? Segéd: Mit lehet tudni? Egy mérges ember még erre is képes!

Főnök: Szóval így néz ki a maga trükkje? Ajvé, már itt is van!

(Vevő feleségével bejön. Körülnéz. Játék. Főnök és segéd egy sarokban, félve meghúzódna.)

Vevő: Hát kérem, én visszajöttem.

Főnök: Talán valami baj van, kérem?

Vevő: Szűk a ruha. A ruha kérem nagyon szűk!

Főnök: Itt tetszett?

Vevő: Itt igen. Itt tetszett. De aztán egy kapu alatt megnéztem a — ruhát és a kapu alatt rájöttem, hogy be vagyok csapva — a ruha szűk!

Főnök: Oh kérem, nagyon szívesen adunk egy bővebbet!

Vevő: Hát adjanak egy bővebbet (felségéhez súgva) Mindjárt meglátom én, hogy véletlen-e ez a berzli, vagy aljas trükk! (főnök-höz) Mutassa csak kérem ezt a kabátot.

Segéd: Ez is szűk lesz kérem. Ugyanaz a szám. Majd hozok a raktárból egyet.

Vevő: Szépen! En ezt akarom felpróbálni.

Segéd: (kényszeredetten felségíti) Parancsoljon!

Vevő: (lassan keresi a tárcát. Játék. Feleségéhez) Benne van. (körülnéz. Főnök-höz) Mondja, kérem, mennyi rezsije van magának itt egy hónapban?

Főnök: (megleپödve) Havonta? Körülbelül tizmillió. Miért tetszik kérdezni?

Vevő: Nézze kérem, úgy gondolom, hogy mégis jó lesz, ha én betársulok magához.

KERESZTREJTVÉNY DECEMBER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14				15			16
17				18				19			
20			21		22			23			
24			25		26			27			28
29			30					31		32	33
		34			35		36			37	
		38			39			40			
41		42						43			44
45		46			47			48			49
50		51		52		53		54			55
56		57			58			59		60	
61				62				63			
64				65				66			67
68				69							

Vizsintés: 1. A golya teszi; 7. Az egyetem legidősebb tudósaira mondják; 13. Az ember anyagi része névelővel; 14. Mezőgazdasági szerzám; 16. Ilyen típus is van; 17. Vissza: 100 fokos; 18. Vissza: Mutató helyhatározó; 19. Félzigt; 20. Német folyó; 22. A szónak és a kérésnek is van; 23. Azzial népfaj; 24. Van, idegen nyelven; 25. Egy fa-fajta; 28. A. O. L.; 29. O. Z.; 30. Szórákózhely; 31. Rilke mássalhangzó; 33. Bánat; 34. Értékpapír; 35. Ilyen kérdés is van; 38. Dal; 39. Egy, franciái; 40. Arisztokrata; 41. Lóiskola; 43. Ékezetelt iparos; 45. A legnagyobb magyar költő monogramja; 47. Helyhatározó névmás; — 48. O.T.S.; — 49. Sajátkézűleg; 50. A.Z.C. 52. Vissza: A halál; 55. E-vel mindenivel megtörténik 56. Rátukmál; 58. Lálkus franciái; 59. Van ilyen ár is; 61. Főpap volt; 62. Gyerekláték; 63. Francia morskall volt; 64. Öreg héberül; 66. Tászt; 67. 20. vizsintés; 68. Halász-szerzám; 69. Irodalmi műfaj, ísbesszám.

Haifai jegyzetek

Amióta a cseh-egyiptomi fegyverüzet bombája felrobbant a Közkeleten, a külföldi újságírók armádája lepte el Izráelt, hogy helyszíni tudósítást küldjön a háborúról, amely — kopogjuk le — nem akar kitörni. A gyűjtemény a minap egy illusztris vendéggel bővült. J. B. Slade-Baker, a nagytekintélyű londoni „Sunday Times” közkeletű tudósítója személyében, aki miután megintertülvolta Nassert Karóban, Cipruson keresztül repülőgépen Haifára érkezett. Természetesen, D. Ben Gurion miniszterelnököt és ha lehetséges, Mose Daján vezérkari főnököt akarta megintertülvolni.

A fenti urakat „elkapni” nem könnyű feladat és miközben az állami sajtóiroda mozgósított személyzetei üggesen ostromolta a túlszófolt interurbán vonalakat, beszédbe elegyedtem az újságíróval, aki szakasztott mása Daninos képzeletbeli Thompson örnagyának, azaz a különbséggel, hogy ő ezredes és kissé nagyot hall.

— Meg vagyok győződve róla, hogy Nasser nem fogja megtámadni Izráelt, még a cseh fegyverek birtokában sem, — mondotta Mr. Slade Baker.

Arra a kérdésre, mit gondol Egyiptom népe a nicánai útközetről, az újságíró azt válaszolta, hogy a kairói „utca embere” meg van győződve róla, hogy az egyiptomi hadsereg nagy diadalt aratott Nicánában.

— Ezt komolyan hiszik? — Miért ne hinnék?

Közben jelent nekik, hogy a Ben Gurionnal való interjú hétfő előtt nem jöhet számításba, ami késő, mert Slade Baker hetilapja, mint a neve is mutatja, vasárnap jelenik meg. Ami a vezérkari főnököt illeti — az nem beszél, hanem cselekszik. A maximum, amit az adott körülmények között a sajtóiroda elintézhet: egy azonnali interjú Golda Méiron helyettes külügyminiszterrel.

— All right, mondja az ezredes kissé csalódottan és taxit rendelt Jeruzsálembé.

Lekisérem a lépcsőn és tovább faggatom.

— Milyen benyomást tett Önre az egyiptomi diktátor?

— Well, ööööö, he is no fool, — ami körülbelül annyit jelent, hogy „meg van annak a magához való esze.”

— Gondolja, hogy ő a legalkalmasabb Egyiptom vezetőjére?

— Tud talán valaki jobbat helyettes? — kérdezte vissza meglepetten a tudósító, a taxi ajtajából.

Mose Karmel, szolgálaton kívüli tábornok, az Achdut Ávodá fiatalos, apacsingos közkeletűügyi minisztere,

osztatlan sikert aratott a kikötő igazgatósági termében rendezett első haifai sajtókonferenciáján. Az értekezlet már annyiban is egyedülálló volt, hogy mindössze 30 percet tartott, mely idő alatt nem is hinné az ember, milyen sokat lehet intézni, feltéve, ha a tárgyaló felek világosan és szabatosan fogalmaznak meg mondanivalóikat. A haifai újságírók szószólója ki is emelte, hogy bár a közkeletűségi terén sok kívánnivaló van hátra, nem akarják az új minisztert kérdésekkel zaklatni olyan ügyek felelő, amelyeket csak „örökbekapott” és amelyekért nem lehet felelős. Majd két-három hónap múlva.

A fiatal miniszter mosolygva, fejbiccentéssel méltányolta a figyelmességét.

Arra a kérdésre, hogy a válságra való tekintettel, nem érkezett-e el az idő az ország közkeletűségi eszközöknek, de különösen a vasúti szombati üzembehelyezésére, a miniszter, aki a válsággal nem akarta veszélybe sodor ni magát, kijelentette, hogy a kormány tagjainak egy része nincs azon az állásponton, hogy a veszély órája már elérkezett. Háború esetén, a „Pikuach nefes doche sabbát” elve alapján a vonatok szombaton is fognak közlekedni.

A „Kol Háám” tudósítójának kérdésére, hogy mi lesz az elbocsátás alatt álló vasúti munkások sorsa, a miniszter megígérte, hogy a vasut áramvonalasítása folytatás felelősségé vált munkáerőket, a lehetőség szerint, igyekezni fognak más munkahelyeken felszívni.

Néhány perccel azután, hogy hasisüzelmeke miatt egy évi börtönrre ítélték, Aszisz Ráádi Masszaoui „pléh porfal” kisételt a haifai járásbírósg épületéből. Az ítélet után az ügyész átadta az ítéletnek a dossziéját azzal, hogy vigye le a földszintre és lajstromoztassa illetékes irattárosnál, ami után — feltevése szerint — Aszisznak szépen be kellett volna szállnia az utcán várakozó rabomobilba. A hasismester átvette a dossziét, rágyújtott egy leventére, lesételt a földszintre és — miután a kutya sem hederített rá — az irattár és a börtön dohos levegője helyett a szabadságot választotta.

A hopton maradt rendőrség néhány órával később akadt rá a Kingsway Café Internationaljában, ahol Aszisz anyagi ártatlansággal szűrésölte a törökkávét.

A hadirokkant Ruben Méjir, 26 éves haifai taxisorfőr, akit az év májusában forgalmi kihágásáért Elias Kitali arab járásbíró 25 font pénzbírságra és egy évi jogmagaviseletrre kötelező 100 font óvadékra ítélte, sehogyszem tudott belenyugodni a dologba. A 25 font bántotta-e, az óvadék, avagy az a körülmény, hogy arab bíró ítélte el, nem tudni — tény, hogy egy nagy táblát akasztott a taxijára, tudomására hozván a világnak, hogy: „Ezen géperéjü bérkocsis vezetőjét egy arab bíró ítélte el 25 font pénzbüntetésre és 100 font óvadékra.” A rendőrség ügylátszik furscsálta ezt a publicitást és a törvénytörés megsértése címen vádat emelt ellene.

Rubent, aki pénteken zsidó járásbíró elé került és aki bocsánatot kért az arab bírótól, akit — úgymond — nem akart megbántani, felmentették a vád alól. „Pasut csak a tényeket akartam közölni”, mondotta ártatlanul a soffőr, akit nyilván csak egy gondolat bántott. „Es micsoda sértés van abban a kifejezésben, hogy „arab bíró”?

Szekely István

Isten vele, Ardon Doktor...

Irta: Ovi Barmér

Tegnap még láttuk őt. A zöid lócán ült a ház előtt. A jeruzsálemi utcát nézegette. Kifejtette véleményét az életről. Sokat méltatlankodott — s ma már nincs többé. Elköltözött az élők sorából. Vajjon ki fogja a halotti imát mondani utána? Doktor Ardon halkan távoztál közülünk, osonva mint a tolvaj. Vajjon, nem felejtetted el becsukni az ajtót? Ezentúl már csak csöndes sóhajjal mondják rólad: a megboldogult...

Valami fájdalmas melódjával, részvétellel és fejszóvalással mondják. Az embernek a gonosz halálra gondolnak, aki idő előtt gyilkolt. Rettentő hatalma van felettünk. Hát már nincs törvény és nincsen igaz bíró? Miért ez a sietség, ez a rémület? Doktor Ardon, vajjon kinek ártott? Kinek volt terhére ez a magányos ember? Öreg orvos volt, aki már huszonöt éve nyugdíjba vonult és bankbetéteiből élt. Halál, halál, ha időt adtál volna még ennek az embernek — kis lakása konyhájában estebédjét készítve tovább forgolódott volna. Mert, ha Doktor Ardon nem készíti el magának a vacsorát, éhesen térhetett volna nyugovóra.

A jeruzsálemi imaházakban már végeztek az esti imádsággal.

Félelmet keltő Urunk, ha nem siettél volna ennyire, ha Doktor Ardon testéből nem ragadt volna el a nemese lelket, még hallhattuk volna, amint szerény vacsorája közben méltatlankodva mondja:

— Garlender Efron, a szatóc, hamis mérleggel mér.

Ardon ugyanis ezt állította Garlenderről.

— Ez a szatóc lelkismeretfurdalás nélkül csal. Garlender nem féled az Istent?

De azért reggelként ő az első vevő Garlender üzletében. Mindenkit megelőzve jelenik meg a leहुत redőnyök előtt. Ha a szatóc késik, Ardon Doktor türelmetlenkedik. Kihúzza zsebéből az órát:

— Garlender, te elhanyagolod az üzletedet...

Kis késéssel végre megérkezik Garlender. A reggeli ima után hallag elő. Arcán még ott ragyog az ima áhítata. Doktor Ardon is elnyeli haragját és most már barátságosan nézi, amint Garlender kinyitja üzletét. Befut a kenyeres kocsi, kellemes illatot árasztva. Az öreg kis cipőt választ ki magának. Mélyet sóhaj, azután elmegy.

Ezentul nem méltatlankodik többet, mert nyelve elnémult. Már nem zsörtölődik. Jött a halál s végzett vele.

Halála napján volt huszonöt esztendője, hogy harkója horgonyt vetett az Igé-Rózával, rendkívül meg-

ret Földjén. Élete alkonyán érkezett ide Pozsonyból, a feleségével. Haifáról egyenesen Jeruzsálembé ment. Eleinte csak izlette a várost, mintha mézédés illatot lélekzett volna be. Az Óváros sikátoráiban és az Új Jeruzsálem terein kószált. Szemlélte a várost és népét szívvel-lélekkel szeretettel. Aztán felesége, Wilhelmina asszony súlyosan megbetegedett, be kellett szállítani a „Bét Mácsze” kórházba. Ardon doktor egyedül maradt. A magányosság örök társa lett. Ardon Doktor ekkor számba vette vagyonkáját. Az eredményt beírta kis noteszába s a számadás végén megállapította: huszonkét évig és fél hónapig élhet megtakarított pénzéből. Amit az élelemre szánt, átadta Garlendernek, a szatócoknak, akinek üzlete közel volt a lakásához. A lakást is jó előre kifizette. Az újságra is előfizetett. Abból ami maradt, kétszer egy évben színházba ment s egyszer egy esztendőben leutazott Tel Avívba, a tengerpartra. Ifjúságát a két Duna mentén töltötte Ardon doktor s még mindig nagyon szerette a vizet.

Amikor Garlender Ardon doktor haláláról értesült, szíve nyugtalanul kezdett dobogni. Megvizsgálta üzleti könyveit s megállapította, hogy tegnap fogyott el Ardon Doktor követelése. És tegnap halt meg. Az utolsó garassal ő is eltávozott. Garlender szomorúan gondolta:

— Miért sietett ennyire? s amint a nap folyamán az üzleti munka mindennapi tevé-vevésében lelki szemei előtt még néhányszor felvillant Ardon doktor alakja, mintha ezt hallotta volna: „Megbocsátok magának Garlender, megbocsátok...”

Jöttek a halottisiratók, feltették a fekete kocsi s kivitték a temetőbe. Mindössze néhány emberből állott a temetési menet. Ott volt Efron Garlender, Róza az ápolónővér, akit Ardon még évekkkel ezelőtt fogadott fel, hogy Wilhelmina mellett legyen a kórházban, ahol a gyógyíthatatlan betegetek ápolják. Wilhelmina már fiatal korában is betegeskedett s az idők múlásával egyre gyengébb lett.

Róza nővér lelkiismeretesen gondoskodott a betegről. A régi időkben az emberek elvárták az ápolónőtől, hogy szent hivatásuk mellett mondjanak le az élet apró emberi örömeiről. De a mai világban már csak kevesen vannak, akik ezt az önmegartóztató életet magukra vállalják. Amikor Ardon megismerkedett Rózával, rendkívül meg-

őrült. Felesége, Wilhelmina ágyához vezette és ráparancsolt: ne mozdulj mellőle. Megígérte, hogy kis lakását, a butorokkal együtt Róza fogja örökölni, csak lelkiismeretesen viselje gondját a feleségének. Róza még fiatal s a vak is látja, hogy szép. Most lehajtott fővel követte a halottat. Kezében fekete retikul. Szemében könnyek. Garlender ment vele. Utánuk a görög Abramiko ballagott. Az asztalosunk. Nőtlen ember, aki egész idő alatt Róza nővére meresztette a szemeit. A virágáros gyereket gondolatban már a hegyoldalra küldte, hogy csinos csokrot szedjen, amelyet még az este átnyujt majd Rózának, kissé zavartan motyogva:

— Fogadja részvéteimet.

S már hallani vélte, amint Róza csendben feleli:

— Köszönöm, Abramiko úr.

— Ardon doktor igazi uriember volt — folytatta gondolatban a beszélgetést az asztalos.

— Tapintatos, udvarias ember volt, — mondja majd az ápolónővér. Az asztalos elképzelte, hogy vigasztalni fogja. A lakás bútorait majd megajánlja. Idővel új szekrényt készít. Virágváza fog állni azon a helyen, ahol most a megboldogult Ardon arcképe van, arcán hatalmas sebbel, amelyet még annak idején egy német orvosnagygatóval vívott párbajban kapott.

De Ardon Doktor már nincs itt és csak góhajunk jelzi, hogy valaha közöttünk járt.

(Fordította: Gervai Sándor)

CHAMBER ORCHESTRA
Ramat-Gan

Vendégjáték:
HILDE ZADEN
a bécsi Ahami Opera kamaraközneke

Vezényel:
Michael Taube

Egyetlen koncertek:
TEL-AVIV — dec. 7.
Onel Sém 8.30

RAMAT-GAN — dec. 8.
Ordea, 8.30

JERUZSALEM — dec. 12.
Edison, 9.00

HAIFA — dec. 14.
Armon, 9.00

Részletek az utca
plakátokon

Kitűnő állapotban lévő,
2 darab
billiárdasztal
(karambol) golyókkal és
dákókkal eladó. Cim:
„12/7” jeligen, Uj Kelet,
Haifa, Schapira 13. Tel. 2453

„MABUA”
VILLANYBOYLEREKET
5 éves garanciával szerez
GYENES
T. A., Sheikim 61. Tel. 67080.
Ugyanott ajándék- és nazar-
tási cikkek óriási választékban

A diplomáciai testület hölgye is segítenek a márbirakban

Másfélmillió fontos költségvetéssel dolgozik a WIZO

A WIZO cionista nőszervezet két vezetője, Mirjam Ben Porat pénztárnok és dr. Regina Zimmermann, a WIZO szervezeti és kulturális elnöknője tegnap Tel-Avivban sajtófogadást elmondottak, hogy a szervezet ezévi költségvetése másfélmillió fontot tesz ki, amely összegből 1.200.000 fontot fordítanak az új olételepülésekre és az asszonyoknak az izraeli életmódhoz való felkészítésére. A költségvetés 70 százalékát a WIZO világszervezetének szubvenciója, valamint a tagdíjak fedezik, a különbözetet pedig a népjóléti minisztérium, a közoktatásiügyi minisztérium, valamint a városi és községi tanácsok nyújtják. Az adminisztráció csak tíz százalékát emészt fel a költségvetésnek, ami az önkéntesen dolgozó tagok nagy számának köszönhető. A WIZO munkájával járó kiadások nagyrészt az utazási költségek teszik ki. A szervezet 93 gyermekintézményt tart fenn és tevékenységét főként a határmenti falvak és márbirák felé irányítja, amelyek között 26 helycsoportja is van. Ezekben a helyeken a WIZO pártonfelüli klubokat tart fenn, ahol kulturmunka folyik. Minden ilyen klubnak a fenntartása évi 8 ezer fontba kerül. A családokkal és a gyermekekkel való foglalkozáson kívül tanfolyamokat tartanak, ahol az asszonyok varni és háztartásvezetést, stb. tanulnak.

A WIZO által bevezetett új módszer alapján a régi települések „örökbefogadnak” oléfalvakat és az örökbefogadó WIZO asszonyok sűrű időközökben látogatnak el az új oléfalvakba. Meghívják az új olékat házaikba. Ugyanez történik a gyermekekkel is. Legutóbb Marokkóból és Algírból alijjázott gyermekeket a főként né-

Chanukára
UJ KELET-KÖNYVCSOMAGOT AJANDEKOZZON!
CSAK DECEMBER 31-IG

15 könyvet kap IL. 15.900-ért IL. 27.500 HELYETT

1. JOEL PALGI: Es jött a fergeg
2. PIERRE LA MURE: Moulin Rouge I. II. füzve
3. PIERRE LA MURE: Moulin Rouge III. IV. füzve
4. KACZÉR ILLES: Ne félj, szolgám Jakób
5. KACZÉR ILLES: Jericho ostroma
6. KISHONT FERENC: Ige-Mige
7. KISHONT FERENC: Akinek tolják a szekerét Nu?
8. KISHONT FERENC: Egy szélhámos naplója
9. S. GUITRY: Tel-Aviv ostroma
10. DIAMANT ELEMER: Canaris admirális
11. DIAMANT ELEMER: Sortüz Bét Naballánál
12. STEFAN ZWEIG: Legszebb írásai
13. L. MOYZISCH: A Ciceró-ügy
14. G. GUARESCHI: Don Camillo kis világa
15. G. GUARESCHI: Don Camillo kis világa

Előfizetőnek külön kedvezmény: megbízottainknál három havi részletben fizethető. Postal megrendelésnél 500 pruta költséget számítunk fel. A könyvek külön-külön csak a rendes bolti áron kaphatók.

LUKY BAR - ETTEREM
T. A., Allenby 3. - Tel. 23752.
OLASZ ETTEK — ZENE.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ALLENBY: Hajji Baba
ARMON DAVID: Nevetés a paradicsomban
CHEN: Obsession
EDEN: Johnny Guitar
ESZTER: Give a girl a break
MIGDALOR: O. K. Nero
MUGRABI: There's no business like Show business
OPHIR: Francia káncán
MATMID: Jamaica Run
ORION: Sztár született
SDEROT: The Spiral Staircase
YANON: Carnival Story
ZAMIR: Furia
TAMAR: Marty

1955 XII 6 Uj Kelet 5

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Képeslap

DIVAT

A TBC-elleni liga által a „Dun” hotelben rendezett divatbemutató 800 főnyi hölgyközönsége, amely fekete kosztümjeiben és színes kalapjaival maga is rendkívül elegáns volt — három telavivi szalon kreációit csodálhatta meg. Mindhárom szalon — Irma Noé Allenbyk, Tita Gordon és last but not least — Schleifer Lilly, igazán megérdemelte az egymást követő bemutatók látogatásával szakértővé lett közönség tetszését.

Schleifer Lilly modern szabású szürke tweed kosztümjét, feketevel poszpolti

rozva, a mellékelt rajzon látható. A fekete kosztüm keskeny szatinpánttal díszítve, hátul a kis masnival, sikkes és eredeti. Nagy sikere volt a fekete bársony „koncertruhának”, rövid ujjakkal, platinaróka manzsettákkal díszítve.

Irma Noé-Allenbyk, mint mindig, most is gyönyörű anyagokat hozott magával Párisból. Érdekes volt egy hosszú princessz-szabású nagygalléros fekete kabát, alatta búzakék-fekete mintás matlász-ruha, nagyon bő szoknyával, mely feltűnt a sok szűk ruha között. Külön hatást keltett a hosszú, gallérr nélküli, bő, egyszínű, alatta fekete kabát, melyet a sok szűk ruha között. Külön hatást keltett a hosszú, gallérr nélküli, bő, egyszínű, alatta fekete kabát, melyet a sok szűk ruha között.

Tita Gordon tweed angol ruhája igen tetszett a maga egyszerűségében. A ruha teljesen szűk, kis férfi-fazonnal, elől két gombbal csukódik. Derékban fekete, széles bőrv díszítette. Egy sötétzürke jersey-délutáni ruha, a sima kivágás körül kicsit behúzza, elől végig gombolva, bevarrott háromnegyedes ujjakkal, finom és szép volt. A mintás brokát kocka-ruhának az anyaga igen érdekes volt. A ruha teljesen testhezáll, nagy ki-

Rövid borkabát
a divat az egész világon.
Izraelben kapható az egyedüli specialistánál:
STERN
Tel-Aviv, Ráv Kuk-u. 12.
Alakítást és javítást is vállalunk.
6 Uj Kelet 1955 XII 6

vágással, mely a vállon két masniban volt összekötve.

A bundák, amelyekkel Stefan Braun sajtóbemutatóján már találkoztunk, igazán megérdemlik, hogy újból megemlékezzünk róluk. Egy 7/8-os barna breitschwanz kabát elől végig csontgombokkal, nercsel díszített keskeny szatínal és a hozzávaló nerc-kucsmával igen szép és újszerű volt. A hosszú, szürke breitschwanz kabát, levehető szelivel, eredeti és egy gyönyörű, hosszú breitschwanz bunda fehér! nerc-sállal és raffolt bő ujjakkal, — mind rendkívül elegánsan hatott a reflektor fényében.

Bébé Spitzer párisi és saját kalap-modelljei, úgy a masniban, mint fazonban a haját sorsolták ki tombolán ruhákhoz és bundákhoz voltak kreálva. Kocka-ruhákhoz újra divatosak a nagy

Közl:
Guttmann Kató

Chanuka-ajándékok

Az ajándékozás művészet. Nem olyan könnyű eltalálni, hogy mivel szerezhetnénk másnak örömet és ezért hajlamosak vagyunk olyasmit ajándékozni, aminek mi örülünk, ami nem mindig ugyanaz. Pedig az ajándékozó legnagyobb öröme azt hallani: „Nahát, de honnan tudta d, hogy pont ezt kívántam magamnak?”

A legelőszóbb dolog persze megkérdezni. De hol van akkor a meglepetés? A meglepetés miatt van az, hogy ünnepek után a szegény boltosok alig győzik kicserélni a árut, amit az ünnepek előtt nagynehezen eladtak. Valljuk be magunknak őszintén, a probléma nem is annyira az, hogy minek örülnek a legjobban, hanem, hogy mi a legelőszóbb dolog, aminek mégis örülnek?

Nézzük tehát, mit tanácsolhatnánk ezen a téren: Legkönnyebb természetesen a gyermekeknek ajándékokat venni. Cukorka, csokoládé, korlátlanul áll rendelkezésünkre különböző letes csomagolásban. Papirtankok, bonbonnal töltve, csokoládés ABC, stb. Játékiparunk is fejlődött valamiképpen az utóbbi években: fiúknak vasból, fából harci felszereléseket, autókat, repülőgépeket, vonatokat vegyünk. Lányoknak gyönyörű hajas-szempillás babákat, babaházakat, kocsikat, ötletes varró- és hímződobozt. Nagybácskákunk farsangjátékokat a legkülönbözőbb variációkban és mégis mindig a régi recept szerint. Ki az, aki elsőnek jut el a célhoz? (A legtanulságosabb játék, amely végig kíséri egy egész életet.) Gyönyörű képeskönyveket lehet kapni, igen olcsón és fértelmeve patriotizmusunkat, megmondjuk, hogy az amerikai könyvekre gondolunk, amelyekben például 10 is van bevarrva, hogy ki lehessen

vágni a képeket és hasonlók.
A jó háziasszonyok mindig a legjobban az új háztartási gépeknek örülnek, mikser, griller (rostonsütőgép), pressed-kukker, könyvtelen hagymavágó, stb.

De a nőknek szánt ajándékok legfőbb szabálya: minden jó, amit magára vehet. Lettlegyen az kalap, valami szörme, hamis, vagy (most jut eszembe, hogy ez is létezik), valódi ékszer, sál, pullover, szoknya, pongyola, vagy ruhaanyag, retikül, hosszúszerű esernyő, selyemharisnya, szép zsebkendő, illatszerek, stb.

A legnagyobb probléma a férfiak megajándékozása: ez minden, csak nem egyszerű. Kívérve, ha férjürunkről van szó és ő történetesen szereti a könyveket. Ebben az esetben válasszunk szép kötetű könyvet, hadd teljen nekünk is örömeink belőle. Ha zenekedvelő és van gramofon a háznál, akkor itt vannak a long-play lemezek. Nyakendő mindig kell, egy szép, kötött mellény sem árt, sálát is visel esetleg. Aztán itt vannak az úgynevezett „úgyis” ajándékok. Ezeket „úgyis” meg kellett már venni, most van tehát a jó alkalom: ing, zokni, pizzama, házikabát, pénztárca, stb.

A „legokosabb” ajándék a férj részére persze, az olyan, amire nekünk is szükségünk van. Például egy szőnyeg, egy kis kép, modern állólámpa, asztali olvasólámpa (látam egyet fonott szalmatörkölyvel, igazán dekoratív), likőrös készlet, most a nagy előbő poharak a divatosak (nem kell tőlük megijedni, csak néhány gyűszűnyi italt illik beletölteni).

Barátok, ismerősök részére újszerű hamutartók, amelyekben a hamu és az elhasznált cigarettá nyomatlanul eltűnik. Vasból készült ujdonságok: pohártartó tálcával egybekötve, ugyanilyen üvegtartó, hosszúkás gyümölcs- és kekszálak, vírárcseréptartó, bambuszálakból hajlított ujságtartók, szálmával átfonva, kis hordozható praktikus állvány, amely éjjeliszekrény és ujságtartó is egyben.

De az ajándékozás művészetének csúcspontjáról még nem beszélünk. Nem ajándékokat kell adni, hanem ajándékokat kapni. Mert a közmonddás is úgy tartja, hogy nem az örül, aki ad, hanem az, aki kap — vagy talán nem így van?

Forgácsok
Divatos az, amit az ember maga visel.
Ami divatjától múlt, azt hordják a többiek.
(Oskar Wilde)

Ha egy asszony észreveszi, hogy a férje közönyös lett iránta, akkor nagyon elegánsan kezd öltözködni. Ezt viszont már egy másik asszony férjének kell megfigyelnie.

A legtöbb asszony több ellenséget szerez magának azzal, amit mond, mint azzal, amit tesz.

Egy idősebb hölgyet megkérdezték, részánta-e már magát a hosszú kaliforniai útra, hogy fiát, aki nemrég nősült meg és menyét meglátogassa.
— Nem, — válaszolta a bölcs asszony —, megvárom, amíg az első gyerek meg fog születni. A nagymamákat szívesebben látják, mint az anyókat.
(Reader's Digest)

A legutóbbi könyvnapon az egyik kommunista író dícserekszik Tamási Áronnak: — Becsületiszavamra mondom, az utolsó regényemet úgy vásárolják az emberek, mint a mindennapi kenyeret!
(Borsszem Jankó)

Mi a hüvösölygi, szabadsághegyi, rózsadombi és más luxusvillákban lakó kommunista nagyságok jelszava? Tossék: „Villák proletárjai egyesüljétek!”
(Borsszem Jankó)

A New-Jersey államban lévő Fort Dix-ben a hadtest panaszszolgálat, mely főleg az újoncok panaszait és kéréseit szokta elbírálni, legutóbb ezt a panaszt kapta: „Felvonulások és gyakorlatok alkalmával a törzsmester túl gyorsan megy. Kérjük utasítani őt, hogy csökkentse a sebességét.”
(The American Magazin)

TIBÉRIÁS, a sokarcú város

Irta: Gemeiner Ervin

A tibériási fürdőhelyre érve, az ember szemé önkéntlenül is keresi Póstyén jelképét, ahogyan a reumatól, isiasztól kigyógyult ember térdére téve mankóit, összetöri azokat.
Keresi a reklámokat, melyek azt hirdetik, hogy Tibériás Izrael Karlsbádja. Ugyálszik azonban, ez a sokarcú város megelőzi a nagy reklámot, mert maga mesél magáról. Meséli azt az utat, melyet az elmúlt kétezer év alatt megtett. Ez a sokarcú város, mely különböző korokban különböző hódítóknak és szellemóriásoknak volt székhelye, sok mindenről tud mesélni.

A mai időszak 16-ik évében Herodes Antipás helytartó a Genezáret-tó nyugati partján, 208 méterre a tenger színe alatt építtette a római császárról, Tiberiusról, elnevezte Tibériásnak. A Herodes által építtett várfal alapja mind a mai napig fennáll. A 66-70. évi Róma elleni felkelés majd a tizedik római legió judeai hadjárata idején már fontos hadászati pontja Észak-Gállinak.

Josefus Flávius „Zsidó háború” című művében többször találunk utalást a város stratégiai fontosságáról. Jeruzsálem eleste után Izrael legfontosabb városa. Csillagának emelkedését a második században a Szinhedrion Cipporiból való átköltözésével érte el. A jeruzsálemi Talmudot is itt fejezik be a 400 körüli években. A hatalmas mű befejezésével még nemzedékek sorára teszi meg szellemi központtá Tibériást.

614-ben a város zsidó segítségével perzsa uralom alá kerül. Négyszáz évvel később, az 1099-beli kereszties hadjárat ismét a Gáll központjává teszi, hogy utána az 1187 évi kereszties-muzulmán háborúban lerombolják.

Az újjáépítés most már lassú tempóban halad. Szulejmán szultán 1560-ban odaajándékozta Don Jozsef Nászinak, a naxoszi hercegnek, aki ott felépítette az önálló zsidó központot.

A tizenharmadik században a beduin Tahal El-Amar sejk hívta a gáll zsidókat, hogy telepedjenek le a városban. A felhívásnak előbb néhány szfáradi, később pedig már áskénázi családok is eleget tettek.

kalapok. Hogy egy olyan óriás fekete bársonykalap milyen szép tud lenni! Vagy az a nagy fehér, a piros rózsával oidal! Jobb nem rá gondolni.

Beny cipői szépek és elegánsak voltak. Tulajdonképpen ezekhez a lábához (már mint a manekenéhez) kreálták az idei cipődivatot, mert hát nem olyan egyszerű ilyenekben járni.

Feltűnt Hansi Pizer legmodernebb make-upje, mely az arcot valóban ragyogóvá teszi, mert a legújabb módszer szerint a manekenek arca fénylik, ami igen érdekes és természetes hatást kelt.

A bemutató befejezéseket követően a három szalon egy-egy ruzaiban, mint fazonban a haját sorsolták ki tombolán ruhákhoz és bundákhoz voltak kreálva. Kocka-ruhákhoz újra divatosak a nagy

ismét lerombolta a várost, ellenben Tahar El-Amar védőfalát, melyet Herodes falainak alapjaira építtetett, ismét megmaradt.
Felszabadító háboruk idején Tibériás volt az első város, amely felszabadult. (1948 V. 6.)

A város másik arcát pedig a Kineret és a tenger felszine fölé kapaszkodó dombon, az úgynevezett Kirját Smuelban láthatjuk. A lord Herbert Smuelról, a mandatárius Palesztina első kormányzójáról elnevezett kertváros európai fürdőnegyedet varázsol elénk. Cifát helyettől övezett festői panorámájához hasonlólt csupán Kirját Smuelból láthatunk. A dombtetőről, Kirját Smuel csúcsáról nézve a Kineret egész más képet kap. A festő palettája sem örökítheti meg szébben a nap sugarainak a Tibériástól való visszaverődését. Az első évszázadban valóságos újjászületés Kirját Smuelról figyelni a Kineret partján elterülő várost.

Kirját Smuel a technika csodáival is lépést tart. A huszadik század valamennyi technikai vívmánya képviselve van az ultramodern, európai színvonalú szállodákban. Mozik, bárók és a szórakozóhelyek egész sora várja az ország télen is nyaralni, vagy gyógyfürdőzni akaró polgárait.

A város harmadik arca évszázadok és két évezred találkozása a mával. Meg egy részről még állnak Herodes falaiból a romok és még a csodatevő Méir Báál Hánész, a vértanu Rabbi Akiva, Rámbám és a többi szellemóriások sírhelyétől alig pár méternyi szomszédságban, az új ipari zónában dűbörögnek a gépek, dolgoznak a szorgos zsidó kezek, megvalósul a kibuc galúját, egybefonódnak az ősi szfárdi várossal az áskénáz kezek is. Ez úgy Tibériásnak, mint a nagy műnek, a sórványok egybegyűjtésének a csodája.

Es a csoda más téren is mutatkozik.
Az Egged környéke, a sukk, mely a város gazdasági életének a központja, már nem mutatja az idegeneknek, a turistáknak, a levantizmus egyik nagy átkát, a piszkot. A főtér és az utcák tiszták. A sukk rendezett üzletnegyedé alakult az utóbbi idők során.

A bennszüült „frenk” mellett van az Európából jött új olé falafelse standja.
Ujabb állomásunkra, a sokarcú város központjába, a fűrdőbe megyünk. Hatalmas az új épületömb. Ide, Izrael Karlsbádja jönnék a reumában és isiaszban szenvedő betegek. A kétezer éves vándorlás alatt sok beteg ragadt ránk a világ különböző országújtáin. A 11 évvel ezelőtti földi pokolból majdnem mindnyájan betegségekkel jöttünk vissza. Ki lelki, ki esti betegséggel. Sokan mindkettővel.
A sokarcú városban mind két nembeli beteg, mindkét betegségre talál gyógyírt. Van, kit kielégít a csodatevő Báál Hánész, Rabbi Akiva, Rámbám és a többi szent sírnál eltöltött egy-két óra, ahonnan újult lelki erővel eljönnek, és vannak, akik testi betegséjükre keresnek menedéket Tibériás híres gyógyfürdőjében.
Azzal a reménnyel búcsúzzunk a sokarcú várostól, hogy lesz még idő, mikor csodálatos gyógyforrással Izrael mostani határain túl is az egész Közékelet Karlsbádja lesz.

A SZEPESÉG TITKA:
tökéletes frizúra és egyéni arcápolás a „FRIDA” szalonban
Munkaidő 8-3-ig
Tel-Aviv, Hásóevá-köz 12.
Bejart: Allenby 96.
Telefon: 62389.

MEGELŐZNI AZ INFLACIÓT? —
takarékosan kell élni. — A kávé azonban nem tudom nélkülözni és a kávé a legdrágább élvezeti cikk — szokták mondani. És igaz is. De használjon nyugodtan „Shavit” kávé, amely tökéletesen pótolja a kávé. A „Shavit” kitűnő ízű, egészséges és olcsó. Tegyen hozzá kevés babkávét és jobban lesz, mint a tiszta kávé. Ígyék tehát „Shavit 18-98”-at, sok pénzét fog megtakarítani.

Izraelt bünbakul akarják odadobni a nagyhatalmak világpolitikai érdekeinek

Egységes tetőszervezetbe akarják összefogni a világ zsidó alakulatait

Mint megírtuk, vasárnap zajlott le a Zsidó Világkongresszus angolai tagozatának évi közgyűlése Londonban. A végrehajtóbizottság által benyújtott jelentés szerint a világ zsidóságában egyre erősödik a meggyőződés, hogy az egyes zsidó országos szervezeteken kívül meg kell erősíteni a Zsidó Világkongresszus szervezeti és azt minden erővel támogatni kell a világ zsidósága körében kialakítandó egységes létezésének érdekében. Az évi jelentés hangsúlyozza, a Zsidó Világkongresszus vezetősége minden eszközt megfogad, hogy létrehozza a világ-zsidóság régóta óhajtott egységes szervezetét és hogy segítségével legyen az angol zsidóság is, amelynek nagy többsége egy ilyen szervezet keretében akar együttműködni a világ zsidóságának a javára még abban az esetben is, ha emiatt sokszor le kell mondania arról, hogy mint angol állampolgárok saját külön zsidó szervezeteikön keresztül tartásuk fenn az érintkezést a saját kormányukkal.

A világ zsidó szervezeti együttműködésének eredményeként kapott a Zsidó Világkongresszus garanciát a tuniszi kormánytól és Franciaországtól is, hogy a közöttük megkötött megállapodás magában foglalja a tuniszi zsidóság jogainak biztosítását is. Ugyancsak jó eredményeket ért el a Világkongresszus a marokkói nacionalisták vezetőivel folytatott tárgyalásai során az ottani zsidóság helyzetét illetően.

A kongresszuson felszólalt Gerson Avner, Izrael londoni követsége tanácsosa is. A világ zsidóságának a magatartásából — mondotta — minden államnak meg kell győződnie arról, hogy akik Izraelt bántja, az egyúttal a világ zsidóságát bántja. Avner szerint nehéz

küzdélem áll előttünk, mert a kis államok helyzete általában nem lesz könnyű a most következő években. A. Easterman, a Zsidó Világkongresszus politikai osztályának vezetője a közgyűlés plenáriójának 321 kiküldöttje előtt arra figyelmeztette a zsidóságot, hogy Izraelt — akárcsak a zsidóságot egész története folyamán — modern bünbak gyanánt akarják odadobni a nagyhatalmak világpolitikai érdekeinek. „Mi azonban hisszük, — folytatta, — hogy a világ zsidósága meg fogja ezt akadályozni.”

Az észak-afrikai arab vezetőkkel folytatott tárgyalásokról szólva Easterman kijelentette, hogy megítélése szerint ezeknek az országoknak a vezetői nagymértékben különböznek a többi arab államok vezetőitől. Ezek az értelmes és modern demokráciától áthatott vezetők nem Kairó felé kacsintgatnak, hanem inkább a nyugati világgal akarják tartani kapcsolataikat. Hiszem, — mondotta Easterman, — hogy ezek becsületes emberek és be fogják tartani a nekünk adott ígéreteiket.”

Monsignor Vergani helyreigazit...

Már 1951-ben kikeresztelték az új karmelita nővért. Megírta az Új Kelet, hogy november végén a názeleti karmelita kolostorban apácává szentelték Eszter Epstein kikeresztelt zsidó lányt, aki sokáig egy gálili kibuc tagja volt. Ezzel kapcsolatban Monsignor A. Vergani, a jeruzsálemi latin patriarcha izraeli megbízottja levelet írt szerkesztőségünkhez, amelyben az alábbi helyreigazítás közlését kérte:

„E. Epstein nem Izraelben hat hónappal ezelőtt tért át a katolikus hitre, mint ahogy azt Önök közölték, hanem Franciaországban, pontosan 1951 június 28-án. Áttérítése nem változtatta meg nepe iránt érzett lojalitását és szeretetében: 1952-ben Izra-

elbe vándorolt, majd újpárisra irakozott és néhány hónapig egy kibucban dolgozott, anélkül azonban, hogy ahhoz csatlakozott volna.

Miután elhatározta, hogy a karmelita rendbe lép, 1954 elején Franciaországba utazott, hogy 1 évet családjával közelebb töltsön. Amikor ez év elején visszatért, a karmelita kolostorba költözött, hogy az apácák életmódját megismerje. Az Önök által ismertett ceremónia noviciává való avatásának szertartása volt. Két évvel ezelőtt lesz novicia és csak azután öltheti majd fel ideiglenesen az apácaruhát. További három év után kötelezheti magát, hogy a renhez csatlakozik.

Hidegháboru a Déli Sark körül

Angol, amerikai és orosz expedíciók versengése. Mexico City, (AFP). — Sir Edmund Hillary, az Everest megmászója tegnap Mexicóba érkezett, utban a Déli Sarkvidék felé, mint az angol-új-zélandi sark-expedíció előőrsé, Hillary elmondta, hogy a közeljövőben induló expedíció 2500 kilométeres utat akar megtenni olyan területen, amelyre még soha-

sem lépett ember. „Célunk a Sarkvidék térképeinek elkészítése és geológiai kutatás, hogy megállapítsuk a Sarkvidék természeti kincsait” — mondotta Hillary. A tudományos küldetésnek négy-öt hónapot szándékozik a Sarkvidéken tölteni és előkészíti a terepet a nagy expedíció számára, amelyet 1957-ben akarnak a Déli Sarkra indítani.

A Szovjetunió nemrég közölt tudományos expedíció indulását a déli sarkvidékre, utána pedig Amerika jelentette be expedíciójának közeli indulását. Szakkörökben úgy hiszik, hogy a hírtelen versenyfutásnak két oka van: repülőgémpontokat keresnek a déli sarkvidéken és megfelelő terepet hidrogénbomba kísérletekre. A három nagyhatalom expedíciójának vezetői azonban mind azt vallják, hogy céljuk tudományos kutatás.

Szívbeteg terén a zsidók vezetnek?

Adrenalin-mirigyekkel gyógyítják a mellrákot

A new-yorki Bét Jisraél-kórház érdekes statisztikát adott köze az intézetben az utóbbi években kezelt szívbetegségekről, amelyből kitűnik, hogy a legtöbb szívbeteg a zsidóság körében található. A kórház 18 szívbeteg osztálya, amelyek a szívizom és a vérérték megbetegedéseivel foglalkoznak, az intézetben hét éven keresztül kezelt szívbeteg esetéből megállapították, hogy

tők fel. A másik ok, hogy az amerikai zsidók idegesebbek és erőfeszítést kívánó foglalkozásuk következtében nagyon hajlamosak a szívbetegségekre.

Ezzel egyidejűleg közlik, hogy az amerikai egészségügyi minisztérium 42 ezer dollár támogatást nyújt a san-franciscói zsidó Hár-Ci-on-kórháznak a rákos betegségek terén ott folytatott munkájának támogatására, hogy

mag általában a zsidó betegek száma az összes betegek 50 százalékát sem tette ki, addig a szívbetegségek terén a zsidók 77 százalékkal voltak képviselve.

Az intézet egyik specialista, Irving Appelbaum ezt két dolognak tulajdonítja. Az egyik az, hogy a zsidók körében van legjobban elterjedve a cukorbetegség és Appelbaum professzor szerint a két betegség között bizonyos összefüggések fedezhe-

A kórház orvosai, akik több mellrákos beteget sikeresen gyógyítottak ki operáció segítségével, hangsúlyozzák, hogy az általuk alkalmazott gyógymód még nem végleges eredmény, de mindenesetre egy láncszem a rákos megbetegedéseknek hormonokkal való kezelésében.

HIREK

— Chanuka-est New-Yorkban — 20.00 résztvevő. A függetlenségi kölesonakció chanuka-estéje iránt olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg New-Yorkban, hogy azt meg fog kellenni ismételnéni. A Madison Square Gardensben rendezett első chanukaestére már mind a 20 ezer jegy elkel és több ezer jegyrendelést nem tudtak teljesíteni. A chanukaestre minden kölesonkötény tulajdonos ingyen kap jegyet.

* Mit látott az izraeli újságíró a szovjet hadihajón, amelyre nem volt könnyű feljutni. Szenszáció helyszíni riport A HET legfrissebb számában. A HET reflektor az ország életéről. Két keresztretjérvény, színes írások. Atfogó kép az ország helyzetéről. Kérje újságárásától. Ara csak 200 pruta.

— Elkészült az „Atlit”. Az izraeli kártérítési bizottság tegnap Hamburgban átvette az „Atlit” hajót, amely a kártérítési szállítások keretében épült a CIM társaság számára. Az Atlit a nemrégben Haifára érkezett Askalon tesztverhajója, 500 tonna vízkiszorítása van és partmenti hajózásra szánták.

* Csak tudni kell hol! „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” kölesonkönyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv, Hajarkon-u. ötvenkilenc.

— Öngyilkosság. Tegnap Tel Baruch közelében a hid mellett, fára felakasztva találtak egy 32 éves telavivi férfit. Zsebében levél volt, amelyben közli, hogy öngyilkosságot követ el és kéri, hogy senkit se okoljanak haláláért. A rendőrség szerint az öngyilkos búskomorságban szenvedett.

* Deák András jugoszláviai orvostábornok drámai írása a HATIKVA 322. legújabb számában. — Faragó Miklós egyszemélyes ragyogó cikke. — Halmi József vezércikke az árulokról. — Sok kitünő riport, kép a legújabb HATIKVÁBAN.

— Nyolc nap az El-Al „potyautasának”. A petachtikvai járásbíróóság nyolcnapi feltételes elzárásra ítélte Mose Duacket, aki mint ismeretes, egy héttel ezelőtt elbujt az El-Al Amerikába készülő repülőgépén és egy vámszűréselő leleplezte. A vádlott beismerte a bűncselekményt, de azt állította, hogy nem volt szándékában az állam törvényeit megszegni, mert egyetlen vágya hogy elhagyja az országot és kikeresse betegségeit, amelyben évek óta szenved.

A bíró ítéletében közölte, hogy hisz ugyan a vádlottnak, cselekedetét azonban mégis törvénytelennek kell minősíteni. A vádlott lelkiállapota és gazdasági helyzetére való tekintettel, a bíró enyhé ítéletet hozott. Duacket már két éve nem keres és apja tartja el.

A vádlott, aki nyolc napot vizsgálati fogságban töltött, azonnal szabadlábra került.

* A pilóta végül feleségül veszi a csinos stewardess-t vagy nagyvívási párti leheltsége vonzza az izraeli lányokat erre a pályára? Olvassa el színes riportunkat A HET legújabb számában. Ma megjelent. Ara csak 200 pruta.

— Az autóbussz piszkos volt. A jeruzsálemi járásbíróóság tegnap 25 font bírságra ítélte Slovo Mizrácht, a Hámekásér autóbusszalát sofőrjét, mert az autóbussz, amelyet vezetett, piszkos volt. Dr. A Szabár, a jeruzsálemi közegészségügyi hivatal tisztviselője panaszt tett a rendőrségen, hogy a vádlott autóbussza piszkos és a vizsgálat valóban megállapította, hogy a kocsi belseje tele volt olajjal és az utasok könnyen bepiszkolhatták magukat. A sofőrnek 50 font óvadékat is le kellett tennie.

Do-Re-Mi színház — „Rama”-terem
A dal és a tánc nemzetközi csillaga
Bársony Rózsi
Velencei vakáció 9
utolsó nap a zamat-gani „Rama”-ban, beleértve 1955. dec. 16. csütörtököt, a zárás napját.
Az előadások este 8.15-kor kezdődnek. Két szerdán, dec. 7-én és 14-én délutáni előadások 4.30 órai kezdettel, leszállított helyekkel.
Szombaton 2 előadás: 6.15. és 9.15-kor.
Péntek, dec. 16., Haifa, „Orah”
Szombat, dec. 17., Haifa, „Orah”
Vasárnap, dec. 18., Haifa, „Orah”
Hétfő, dec. 19., Haifa, „Orah”

Tibériás jó, kellemes szálló
Kírtáj Smuel, Telefon: 127.
Kírtáj Smuel, Telefon: 127.

— Elkapta a gép a munkássányt. Tegnap a telavivi törvényszéken kiegyezéssel végződött egy 32 ezer fontos kártérítési per, amelyet egy 22 éves báb-jami munkás indított a báb-jami egyesület gumizmek ellen. A kártérítési kereset szerint a lány, aki a gyárban mint munkás dolgozott, 1954 szeptember 7-én a munkapadján ült és dolgozott, amikor haját elkapta a mellette álló körszűrő tengelye. A lány súlyosan megsebesült és három hónapig volt kórházi kezelés alatt. A felek 9 és félezer font kártérítésben egyeztek ki.

— Georg Singer Romániában vendégszeropel. George Singer, az ismert izraeli kar mester, akit a román kormány 20 napos vendégszeropelre hívott meg, a múlt héten a bukaresti Operában a Rigolettót vezényelte. — Singer Románia különböző városaiban is fellép.

Néhány szóban
Az irországi Dardfortban Queen Sihaen volt irkatona új „távbeszélő” vizsgálatot állított fel. Az ir szónok egy helybeli tánc teremben 133 óra hosszat tartó szünet nélküli előadás keretében minden lehető témát kimerített a politikától kezdve a kritikáig és a nemi kapcsolatokig. A rekordtörő bajnok két órával haladta meg az eddigi esüesteljesítményt, amelyet egy orosz távszónok ért el. Arról nem számol be a jelentés, hogy ki hallgatta végig a távszónoklatot.

— Rendőrségi autók balcserei. Tuvja Kessel, a ramat-gani rendőrségen szolgáló teljesítő segédrendőr tegnap a kora reggeli órákban egy állami autót vezetett, amely a jeruzsálemi országútnak a cholonit útval való keresztelődésénél felfordult a kocsival és megsebesült. A sofőrt a szára-fendi kórházba szállították.

A jeep súlyosan megsérült. Ugyancsak szerencsétlenség érte a telavivi rendőrség egyik tenderét, amely Kir-ját Sálom felé haladt. A szerencsétlenségnek három sebesültje van. Leon Chadira rendőrt a Hadassza kórházban ápolják. Saul Konitoren rendőr, valamint Cháim Bukai, a tender egyetlen polgári utasa, könnyebben sebesültek meg és első segélynyújtás után hazamehettek.

ELEGANS BUTOROZOTT SZOBA
fiatalembernek kiadó. Haifa Levontia-u. 13. Schillmann. (Armon mögött).

Az Új Kelet nov. 22-i keresztretjérvényének megfajtése
Visszatérés: 1. Jakarta; 7. Madson; 25. Mérvadó; 35. Arizona; 52. Eszokok; 68. Singer G. 69. Artisan.
Férgőlegos: 1. Jóságos; 2. Adagio; 11. Orteló; 12. Nemesis; 15. Szivrombóna; 21. Emberevés; 23. Korolenko; 40.a. Pilatus; 44. Houston; 46. Kenedi; 47. Braila.

Havensbrück „kutyás” felügyelője
Berlin, (ITA). — A kelet-berlini bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte dr. Brickmannét, a havensbrücki női foglyotábor volt felügyelőjét. A per folyamán a tanúk elmondották, hogy a ma 40 éves asszony kitanította kutyáját, hogy megtámadja a foglyonket és bebizonyították, hogy legalább hat esetben adott parancsot a kutyáknak az asszonyok szétmarcangolására.

Brit Ovidm Mizdákáim Bőjiszraél
AZ IDŐSEBB DOLGOZÓK SZÖVETSÉGEKÉNEK közleményei:

Lakás - iroda takarításban jártas férfiak és nők rendszeres munkát kaphatnak. Könyvek és egyéb kereskedelmi és ipari cikkek árusításával foglalkozni szándékozik, ügybőkök, utazók az ország minden részében — jó kereseti lehetőséggel — foglalkozáshoz juthatnak.

Saját érdeklődésben hívjuk a munkavállalókat, szellemi és fizikai dolgozókat tagjaink sorába való jelentkezésre!

Szövetségünk leveleime: Tel-Aviv, P.O.B. 9045. Irodája: Rechov Geula 5. (Hotel Savoy) ahol minden hétköznap d. e. 10-12-ig és d. u. 5-7-ig hivatalos órákat tartunk. Telefon: 42222.

Rabat
1955. december 6. szerda
5716 Kislév 21.

Az izraeli rádió magyar adása este 9 órakor a 33.3 és 43.6 méteres rádió, a 497 és 466 m. középhullámhosszon hallható.

6.30: Mán tova, 6.35: torna, 6.45: zenés óra, 7: hírek, 7.15: hanglemek, 12: déli zene, 12.30: létkonzorató számok, 12.50: modern könnyű zene, 13.30: hírek, 13.45: „Döntő-Ejtőt” (hanglemek), 16: keleti zene, 16.15: kórházak kívánságversenye, 16.45: „Nekem is — Neked is” (hanglemek), 17.05: mezőgazdasági rovat, 17.15: „A héber nyelv rovata”, 17.30: ifjúsági műsor, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű zene nyelven, 19.01: a haifai rádió adása, 19.01: Noé királya, 20.15: Tnách részletek: Királyok I. 19-20, 20.30: hírek, 21: a Kól Jisraél zenekarának hangversenye, Pnina Salzman (zongora) közreműködésével: G. Fried: Divertimento, Beethoven: Zongoraversenye: G-dur, Sebastej: Szimfónia, C-dur, 22.40: Nocturno, 23: hírszefoglalás.

KALAPALAKITÁSOK Új me-dellek. — Szabó Evi, Tel-Aviv, Ahronson-u. 5. Geulánál.

„BETTY” terem Tel-Aviv, Ká-lár Dizengoff 14/16. Tel. 2608. Aszárak és gyűlések. Esténként 11.15.—

Az Új Kelet jeruzsálemi FIOKJA KERES KEREKPAROS lapkihordót
a reggeli órákra
Jelentkezés: Merkáz Kávéház, King George 1. (d. u. 5-6 óra között.)

Az Új Kelet nov. 22-i keresztretjérvényének megfajtése
Visszatérés: 1. Jakarta; 7. Madson; 25. Mérvadó; 35. Arizona; 52. Eszokok; 68. Singer G. 69. Artisan.
Férgőlegos: 1. Jóságos; 2. Adagio; 11. Orteló; 12. Nemesis; 15. Szivrombóna; 21. Emberevés; 23. Korolenko; 40.a. Pilatus; 44. Houston; 46. Kenedi; 47. Braila.

Az Új Kelet nov. 22-i keresztretjérvényének megfajtése
Visszatérés: 1. Jakarta; 7. Madson; 25. Mérvadó; 35. Arizona; 52. Eszokok; 68. Singer G. 69. Artisan.
Férgőlegos: 1. Jóságos; 2. Adagio; 11. Orteló; 12. Nemesis; 15. Szivrombóna; 21. Emberevés; 23. Korolenko; 40.a. Pilatus; 44. Houston; 46. Kenedi; 47. Braila.

1955 XII 6 Új Kelet 7

A pótköltségvetés a Kneszetben

(Folytatás az 1. oldalról)
mint félmillió fontot irányoz elő.

4. A „rendkívüli akciók” fejezetében a pénzügyminiszter felsorolta a gyermekparalízis elleni Salk-szérum beszerzési költségeit, a kórházak bővítését, az óvodák tandíjmentességével járó kiadások fedezését, iskolai ócskályok építését stb. A rendes költségvetésben nem volt fedezet a választási kiadások fedezésére sem és így a pótköltségvetés keretében kellett erre fedezetet találni egymillió font erejéig.

5. Az állami tisztviselők új fizetését megállapító bizottság javaslatainak elfogadása 6 millió 250 ezer font többletkiadást jelent. Ugyanakkor 2 millió fontot fognak megtakarítani az állami apparátusban és így a pótköltségvetés 4 millió 250 ezer font kiadást irányoz elő erre a célra.

6. Biztonsági tartalékok.

A biztonsági helyzet — mondotta Lévi Eskol — arra kötelez bennünket, hogy növeljük az országban levő élelmiszer és nyersanyag-tartalékokat. Erre a célra 15 millió fontot irányoz elő a pótköltségvetés. Természetesen a biztonsági kiadások legnagyobb részét a fegyver és hadifelszerelés vásárlása kell hogy kepezze, erre azonban a fegyvervásárlási alap áll majd rendelkezésre. Ezenkívül a pénzügyminiszter azt is közölte, hogy 12 és fél millió fontot adósságok fizetésére fognak felhasználni, hogy könnyítsék a kincstár helyzetét.

A bevételi oldalak ismeretése során a pénzügymin-

iszter rámutatott arra, hogy a kormány nem akarja emelni az adókat a pótköltségvetés fedezésére. A jövedelmi adóból áprilistól októberig 73 millió folyt be és a jelenlegi előirányzat az év végéig 156 millió font, míg a költségvetés csak 135 millió fonttal számolt, tehát a jövedelmi adóbevételeknél 21 millió font többlet mutatkozik. Ez az eredmény az adóelhajtás racionalizálásának és fokozásának következménye.

Az általános vámvédelmek 22 millió fonttal magasabbak az előirányzottnál, 11 és fél millió különbözet lesz a dohány, szeszital, cement és autóbíroncs-jövedéknél.

Az inflációs veszély

A költségvetésben 27 millió fontot tartalékoztunk a kincstár pénztárhelyzetének enyhítésére. A kormány nem kíván inflációs jellegű finanszírozási módszerekhez folyamodni. Az inflációs veszély nem ebben a pótköltségvetésben rejlik, hanem az egyéni jövedelmek növelésére irányuló követelésekben, abban, hogy növelni akarjuk a szükségleteket külföldi bevételi forrásaink rovására. A harc az infláció ellen folyik és még beszélni fogunk róla — fejezte be beszédét a pénzügyminiszter.

A pótköltségvetés kiadásait részletezve, a pénzügyminiszter feleltette az állami alkalmazottak fizetési emelési tételét is, „amennyiben az emelésre vonatkozó bizottsági határozat érvényben marad.”

A 113 millió fontos elsőszámú pótköltségvetésre vonatkozó expozéja után Eskol a második számú pótköltségvetést, a fegyverkezési alap 25 millió fontos tételét, majd a 3-ik számút, a palesztinai villanytársaság részvényeinek felvásárlására vonatkozó 23 és fél millió fontos pótköltségvetési törvényjavaslatot indokolta meg.

Az ellenzők kritikája

A vita első szónoka dr. Bader (Chérut) támadta a pénzügyminisztert, „aki túl lépte a Kneszet által megszavazott évi költségvetés keretét és most a pótköltségvetés benyújtásával kívánja az általa teremtett befejezett tényeket szentesíteni”. Bader kifogásolta, hogy a pénzügyminiszter kimutatása elkendőzi a kincstár adósságait. Az Állami Bank kimutatása 8-9 millió fonttal nagyobb összeget tüntet fel a tételnél.

Joszf Szapir (klácionista) azzal érvelt, hogy az összes súlyos körülmények figyelembevételével mellett is a kormány túlzott mértékben veszi ki részét a nemzeti jövedelemből. Ezáltal lehetlenné válik Izraelben a tőke képződés. A bankok tőkéje sem jut el az öt megillető helyre — mondotta Szapir — mert egyrészt a kormány teszi rá a kezét kölcsönök formájában, másrészt aránytalanul nagy a mezőgazdasági hitelkeretünk, amely a múlt évvel szemben 40 százalékkal növekedett, holott a mezőgazdasági termelés mindössze 16 százalékkal magasabb az előző évinél. Ezzel szemben az ipar mind

össze 23 százalékkal több hitelhez jutott az idén, holott az ipari tevékenység a múlt évinél 21 százalékkal magasabb.

Mindkét szónok a költségvetésnek a kormányhoz való visszautalását követelte.

Az esti ülésen felszólaló M. Chazani (Mizrachi) szert a kiadások nagyrésze a nemzetgazdaság szempontjából nem nevezhető produktívknak. Eppen ezért feltétlenül szükséges a pótköltségvetés drasztikus csökkentése.

Bahir (Mápáj) helyeselte Szapir (klácionista) véleményét és követelte a mezőgazdasági és ipari hitelek elosztásának újbóli felülvizsgálását.

Z. Cur (Achdut Avodá) ki jelentette, annak ellenére, hogy ő és párta a költségvetés sok pontját kifogásolja, de nagy vonalokban egyetérteneke vele.

A kairói angol követség ellen irányult a robbanás

Allitólág görögök voltak a merénylők

Ramallah, (AFP). A Kairói közepén levegőbe repült teherautónak az angol nagykövetséget kellett volna felrobbantania — jelenti a ramallai rádió. A nagykövetség épülete a Körtársaság téren áll (ezelőtt Abadín tere) és a robbanás az épülettől 200 méternyi távolságban történt. Az egyptomi hatóságok nyomozása megállapította, hogy a robbanással megalkotott autót a „Szabad Görögök Szervezete” küldte, amely Egyiptomban lakó görögökből áll és támogatja a ciprusi Enosis mozgalmat.

A rendőrség számos házkutatást tartott görögöknél és letartóztatta a szervezet vezetőit. Egyiptomban több mint 150 ezer görög él. Ugyázták, hogy az autó rakománya idő előtt robbant fel, még mielőtt elérkezett volna a nagykövetséghez és a robbanás megölte a teherautó görög sofőrjét. Két járókelő súlyosan megsebesült.

A nyomozó közegek összefüggést látnak a kairói robbanás és a limasoli kirobbantás között. A robbanóanyag szállítmány között az Aelon görög hajó, amelyen Limasolban a fegyverrakomány találtak, előzőleg Alexandria kikötőjébe került fel. Angol körök szerint minden arra vall, hogy a ciprusi angolellenes mozgalom egyik támaszpontja Egyiptomban van.

Az egyptomi belügyminiszter üzenetében tegnap este

Felmentették a valutakijárlás vadja alól Dr. Link axisofiórt

A jeruzsálemi felsőbb bíróság felmentette a valutakijárlás vadja alól dr. Richard Link 61 éves haifai taxifőfőrt, akit két alsófőfő bírői fórum 300 font bírságra ítélte. Dr. Link, aki Csehszlovákiában ügyvédi gyakorlatot folytatott, most pedig Haifán sofőrökdiók, három Európában maradt rokona számára pénzeket vitt fel Izraelben. A rokonok de vizát adtak át egyik ausztráliai családtagjuknak, azaz a kérésrel, hogy juttassa el Izraelbe a fontellenértéket, hogy amikor alijáznak legyen egy kis pénzösszeg a birtokukban. Az európai rokonok dr. Linket jelölték meg, akinek a pénzt el kellett juttatni. Valóban néhány ember le is fizetett dr. Linknél 3000 fontot. A gazdasági rendőrség ezért valutakijárlási vádat emelt dr. Link ellen, mert az ausztráliai rokon utasítására kifizette az időközben megérkezett oléknak az izráeli fontot. A haifai járásbírói ítélet 300 font bírságra ítélte,

Peruban elfogták a szélhámos haifai vámost

Erich Katzner olasz börtönben várja kiadatását

Zohár rendőrszét tegnap sajtófogadáson bejelentette, hogy Peru kiadta Izraelnek Erich Katzner volt haifai vámost, akit Olaszországon keresztül szállítanak Izraelbe. A sajtófogadáson jelen volt M. Nar perui rendőrszét is, akinek nagy szerepe van Katzner letartóztatásában és kiadatásában. Katzner Haifán számos visszaélést követett el és az egyik nagyarányú csempészsének is résztvevője volt. Miután óvadék ellenében szabadlábra helyezték, naponta kellett jelentkeznie a rendőrségen. Pészách hetében a jelentkezőstől való mentesítést kérte azzal, hogy kirándulni megy. Ezt az engedélyt használta fel arra, hogy hamis útlevelel megszökjön az országból.

A rendőrség az „Interpol”-on keresztül kerestette és

végül Peruban került rendőrkézre. Egy hónappal ezelőtt, amikor repülőgépre akarták ültetni, botrányt rendezett és úgy viselkedett, hogy a pilóta nem akarta felvenni a gépre. Végül is hajóval indították útnak. Franciaország formai okokból nem adott átutazási vízumot, bár a rendőrségnek egyik megbízottja Párisba utazott az ügy intézésére. Végül is Olaszországba viték, ahol most börtönben ül és megtörténnek a formálisok, hogy onnan kiadják Izraelnek.

Katzner Peruban Izrael ellenségének adta ki magát aki Egyiptom javára kémkedett és szabotázsakciókban vett részt, mert ezen a címen politikai menedékközpontot akart biztosítani magának.

Az Izvesztia „megmagyarázza” a cseh fegyverüzletet

Egyiptom mindössze függetlenségre törekszik

Moszkva, (UP). A nyugati nagyhatalmak azért háborúztak fel annyira az Egyiptom és Csehszlovákia közötti fegyverüzlet fölött, mert ebben közelkeleti egyedjoguk veszélyeztetését látják — írja V. Kudrjavcev, az Izvesztia tegnapi számában.

— A világpiacon a fegyver épp olyan cikk, mint minden más és fegyverek vásárlása vagy eladása nem jelent semmi különösét. Még egyetlen fegyverüzlet sem keltett olyan feltűnést, mint éppen ez. Vajon miért? — veti fel a kérdést az Izvesztia. — Mert a gyarmati hatalmak továbbra is saját területüknek tekintik a Közelkeletet. A három nyugati nagyhatalom állította fel a közelkeleti hatalmi egyensúly teóriáját. Most az a véleményük, hogy az Egyiptom által vásárolt cseh fegyverek megbillentik a mérleget és ezáltal az arab népek és Izrael közötti újabb ellen-

télességet veszélyt váltják ki. A Nyugat közelkeleti politikája bizonyára nem irányul a feszültség csökkentésére. A nyugati nagyhatalmak úgy tesznek, mint ha nem vennék észre az Ázsiában és Afrikában lefolyó hatalmas változásokat. Azonban tény, hogy a Közelkelet nem akar továbbra is idegen hatalmak játsszójának sakkfigurája maradni, hanem önálló szerepet kíván játszani a nemzetközi politikában. A növekvő függetlenség egyik megnyilvánulása, hogy a közelkeleti államok nem óhajtának valamely hatalmi blokkhoz csatlakozni, hanem a világ minden országával akarnak politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat fenntartani.

Az egyptomi vezetők ismételen hangsúlyozták, hogy Amerika fegyverajánlatait mindig olyan feltételhez kötötte, amely amerikai katonai, gazdasági és politikai ellenőrzés alá helyezte volna Egyiptomot. Ezzel szemben a csehszlovák fegyverüzlet nincsen feltételekhez kötve. Közönséges kereskedelmi tranzakció, amely semmiképpen sem sérti Egyiptom szuverenitását. Egyiptom függetlenségi vágyának ez a megnyilvánulása az, ami annyira kiváltotta a nyugati nagyhatalmak haragját, mert ebben közelkeleti politikai, gazdasági és katonai monopóliumuk végének kezdetét látják. Azt is tudják, hogy az egyptomi példa más közelkeleti országokat is felbátorít függetlenebb külpolitika folytatására. A nyugati nagyhatalmak nem akarnak számolni a Közelkeleten kifejlődő erők tényleges viszonyával: a helyzet változott, de az ő felfogásuk változatlan. Azonban az ilyen politika sohasem vezet célhoz. A nyugati kommentátorok jól tennék, ha elgondolkoznak ezen és igyekeznek a helyzetet reális megvilágításban látni, ahelyett, hogy helytelen címet íranyítsák vádjaikat — zárja cikkét V. Kudrjavcev.

JÖVEDELMI ADÓ-SAROK

NE FELEJTSE EL, hogy 1955. december 10-ike a határideje a negyedévi részlet befizetésének a jövedelmi adó számára. Annak, ainek adóköteles jövedelme volt és azt nem vonták le fizetéséből, a negyedévi részletet (harmadik előleg) a fenti határideig kell befizetni.

A Kneszet-bizottságok elnökei

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — két napos vajudás után tegnap végre létrejött a megegyezés a megegyezés a Kneszetben helyetfoglaló pártok között, a különböző bizottságok elnöki tisztségeinek betöltésére vonatkozóan. A Kneszet bizottság (házbizottság) elnöke Azanja (Mápáj), a pénzügyi bizottságé Guri (Mápáj), külügyi és hadügyi Argov (Mápáj), munkaügyi Govrin (Mápáj), jogügyi dr. Rosenberg (Mizrachi), gazdasági dr. Avniel (Chérut), belügyi Rifin (Mápám). A közszolgálati bizottságot az Achdut Avodának juttatják, anevészügyet pedig Sosáná Persitz (klácionista) képviselőnek.

Dr. Kiauberg megbüntetését követelik

Az európai náciüldözösek-ből élve kikerült zsidó orvosok szervezetének nevében dr. Dvorszcki tegnap sajtófogadáson azt követelte, állítsák bíróság elé Kiauberg professzort, aki a tömeges sterilizálások kezdeményezője és végrehajtója volt. Kiauberg, aki nemrég visszatért az orosz fogságból, letartóztatták, de megszökött és csak néhány nappal ezelőtt vitték vissza a kieli fogházba. Dr. Dvorszcki részletesen ismertette Kiauberg tevékenységét, amelynek borzalmas hatása volt a deportáltak ezreire.

Nehru a bagdadi szövetség ellen

New-Delhi, (UP). — Nehru miniszterelnök tegnapi parlamenti beszédében élesen elítélte a bagdadi szövetséget. „Azok az országok, amelyek a szövetséghez csatlakoztak, rendkívül balszerencsés lépést tettek. A szövetség létrehozása a nemzetközi béke szempontjából sajnálatos tény és ez a szövetség egyáltalán nem emeli tagjainak biztonságát” — mondotta Nehru.

Atomtelep Csehszlovákiában

Prága, (UP). Csehszlovákia első atomtelepét 1960-ban helyezik üzembe — írja a csehszlovák kommunista párt lapja, a „Rudé Právo”. Csehszlovák technikusok most a Szovjetunióban vannak kiképzésen és rövidesen megkezdik az atomtelep részletes terveinek kidolgozását.

— Nem engedélyezik a teherautószállítás drágítását. A gazdasági miniszterek bizottsága tegnapi ülésén elhatározta, hogy nem emelik fel a vasút teherautószállítási tarifáját és nem engedélyezik a teherautók szállítási árszabályának emelését sem. — Elgázolta saját gyermekét. A Rechovotl szomszédos Rámát Aharon lakónegyedben borzalmas szexuális cselekmény történt. Meir Gottlieb 40 éves teherautósofőr reggel 7 órakor munkába indult a kocsiával és nem vette észre, hogy Jakov Cvi nevű 15 hónapos kisfia az autó első kerekével elött áll. Az autó elgázolta a gyermeket, akit halálra szállítottak a Kaplan-kórházba, ahol nem sokkal rá kiszivárgott. Az apát előállították és óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

16 millió tagja van az egyesült amerikai munkásszervezetnek

New York, (UP). Az amerikai munkásság két nagy szervezete húsztéves különválás után ismét egybeforr. Tegnap nyílt meg a CIO és az AFL közös négy napos kongresszusa, amely egyhangulag megszavazta a két szervezet összeolvadását. A nyugati világ legnagyobb szakcszervezetei köz-

pontjának most több mint 16 millió tagja van.

Eisenhower elnök Gettysburgból telefonon közvetített beszédében üdvözölte a kongresszust, amelyen James Mitchell munkaügyi miniszter, Averell Harriman newyorki kormányzó, Adlai Stevenson és Eleanor Roosevelt tartottak beszédet.